

Шеснаесеттата седница на ИО на СЗПМ
Формирани организациони одбори за спорт и за ревии

Извршиот одбор на СЗПМ на 11 мај ја одржа шеснаесеттата по ред седница на која се водеше расправа за годинашните четиринаесетти Пензионерски спортски натпревари и за седмите по ред ревии на песни, музика и игри, за што се формираа и организациони одбори.

Дискусија се водеше и по програмите на комисите на Извршиот одбор за здравство и социјална политика, за спорт и рекреација, за културно-забавен живот, за информирање и издавачка дејност, како и на Правно-економскиот совет. Беше истакнато дека според овие програми, комисите работат од почетокот на 2009 година и дека дел од програмските задачи веќе се остварени, а се напомна дека е потребно да се воспостави потенцијална соработка со соодветните работни тела во здруженијата на пензионерите. Беше речено дека програмите во текот на целата година може и е пожелано да се актуелизираат и да се надополнуваат.

Членовите на Извршиот одбор на СЗПМ беа информирани и за подготовките на состанокот со претседателите на собранијата и на извршните одбори на здруженијата на пензионерите, што треба да се одржи во јуни, при што ќе се разгледа Предлог-спогодбата помеѓу СЗПМ и Фондот на ПИОМ, имплементацијата на меморандумите за соработка со ЗЕЛС и со Црвен крст во општините и други актуелни прашања.

А.Д.

Без трансакциска, нема пензија

На пензионерите што најдоцна до 30 јуни годинава нема да отворат трансакциска сметка во некоја од банките, нема да може да им се исплатат пензиите, соопшти Фондот за пензиско и инвалидско осигурување.

Надлежните потсетуваат дека од 1 август годинава исплатата на пензиите ќе се врши исклучиво преку трансакциска сметка и сите корисници треба да отворат сметки заради навремена исплата на јулската и наредните пензии.

Примајте ја Вашата пензија преку Сребрен пакет во НЛБ Тутунска банка

Евроамбасадорот Ерван Фуере на свечена пензионерска средба во Скопје

Деветти мај е ден на европското семејство и на оние кои сакаат да му се приклучат. Но тој повод во Клубот на пензионерите „Јане Сандански“ – огранок во Општина Аеродром на Здружението на пензионерите „Кисела Вода“ се одржа свечена пензионерска средба, посветена на Денот на Европа. За значењето на денот говореа Неговата Екселенција, специјалниот претставник на Европската унија и амбасадор, шеф на делегацијата во Р. Македонија Ерван Фуере и градоначалникот на Општина Аеродром Ивица Конески, а како гости присуствуваа и претставници од СЗПМ на чело со претседателот Душко Шурбановски и секретарот Драги Аргировски од СЗП на Скопје претседателот Крсто Ангеловски, раководителот на Пензионерскиот дом Аеродром Веле Стојковски, претседателите

година. Преку примерот на сопствената земја Ирска, евроамбасадорот го описа патот на проширувањето и изградбата на институциите на новата заедница. Во Ирска подготовките за зачленување започнале во средината на шеесеттите години, а како многу значајни ги нагласи интензивните активности во областа на образоването и консензусот на сите политички партии по прашањето за зачленувањето. Така, во првото проширување во 1973 година, на шесте земји основачки им се пријателуваат уште три меѓу кои и Ирска. Потоа следуваат нови пријателства во 1981 и во 1986 година, а со Договорот од Маастрихт кој стапи на сила на 1 ноември 1993 година создадена е Европската унија. Следуваат проширувања во 1995, 2004 и 2007 година. Како што се изрази амбасадорот „картата на ЕУ нема да биде

комплетирана додека не бидат вклучени и преостанатите земји од Балканот вклучувајќи ја и Македонија".

Потоа со поздравни зборови се обрати градоначалникот на Општина Аеродром Ивица Конески. Тој во име на жителите на Општина Аеродром им го честити празникот на сите Европејци, изразувајќи надеж дека и Македонија многу скоро ќе стане дел од Унијата. Градоначалникот се заблагодари за поканата на Здружението на пензионерите и вети дека и понатаму ќе соработува и ќе ја дава својата поддршка за остварување на активностите, како и за подобрување на условите на секојдневното живеење во Домот на пензионерите. Тој нагласи дека ќе настојува да се исполнат сите заложби Општината

на здруженијата на пензионерите на Гази Баба, Карпош, Центар, Чайчи, Ѓорче Петров, Сарај, Кисела Вода и МВР.

Свечаното излагање за историскиот развој на обединувањето на Европа, евроамбасадорот Фуере го започна со потсетувања на 9 мај 1950 година, кога францускиот министер за надворешни работи Роберт Шуман, за прв пат јавно ја изнел декларацијата и предложи основање на европска заедница. Јасно е дека до денешната бројка од 27 земји – членки не е дојдено само за еден месец ниту за една

Фото: Томе Манов

да биде меѓу водечките во Република Македонија.

Претседателот на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија Душко Шурбановски, упати честитки за Денот на Европа и по тој повод на евроамбасадорот Ерван Фуере му врачи дел од списанијата што ги издава оваа најмасовна и најактивна пензионерска организација во нашата земја.

Илија Глигоров

ВО ОВОЈ БРОЈ...

НАСТАНИ

стр. 2 ►

ИНТЕРВЈУ СО ДРАГИ АРГИРОВСКИ - СЕКРЕТАР НА СЗПМ

стр. 4 ►

ОДМОРАЛИШТА ПОДГОТВЕНИ И СО СТАРИ ЦЕНИ...

стр. 5 ►

ШИРОКА ПЛАТФОРМА ЗА СОРАБОТКА

стр. 6 ►

ХРОНИКА

стр. 7 ►

ЛЕНЧЕ КУМАНОВЧЕ - ИЗВЕДБА НА ПЕНЗИОНЕРСКА ДРАМСКА РАБОТИЛНИЦА ВО КУМАНОВО

стр. 9 ►

ИЗБОР

стр. 10 ►

ЗДРАВСТВО

стр. 12 ►

ПИСМА

стр. 13 ►

ЗАБАВА

стр. 15 ►

ВИДИЦИ

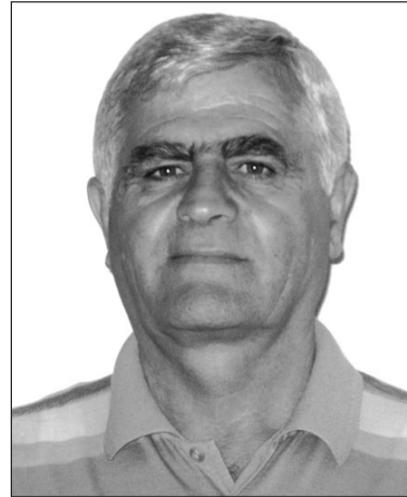
стр. 16 ►

Во Здружение на пензионери – Прилеп

Избран нов претседател

На седницата на Собранието на Здружението на пензионери во Прилеп, одржан на ден 13 мај, едногласно за претседател на собранието е избран дипл. правник **Кирил Ѓорѓиоски**, кој по пенсионирањето уште во 2006 год се вклучил во стручната служба на ЗП Прилеп, како секретар, а по починувањето на Пандо Бачаноски ја обавувал функцијата вршител на должност претседател. Според одредбите на Статутот на Здружението, тој ќе биде и претседател на Извршниот одбор на Собранието.

На поставеното прашање за целите и задачите на здружението,

во период до крајот на годината новоизбраниот претседател го даде следниот одговор:

– Продолжуваме со досегашната одлична соработка со сите здруженија на пензионери во РМ, како и со СЗПМ; издвојување на финансиски средства за хуманитарни акции, како што се: неповратна парична помош, партиципација за бањско лекување, помош за преживеани трагедии; спроведување на договорот со ЈП за стопанисување со шуми „Македонски шуми“ за снабдување со огrevно дрво на 850 пензионери на десет рати, како и други програмски задачи.

д.с.

Здружение на пензионери Чайк

Постигнувањата како поттик и задоволство

Последните неколку месеци во Здружението на пензионерите во Чайк изминаа во знакот на сумирање на резултатите од минатата и планирање активности за оваа година. Повеќето активности биле и се насочени кон културно-забавните средби, кон спортот, кон помошта за болните и слаби лица, кон бањското лекување, одморот и рекреацијата.

– Досега, пензионерите од Здру-

женето учествувале и ќе учествуваат на сите општински, регионални и државни натпревари и смотри и на фолклорните и спортските, – нагласува претседателот на Здружението Пере Тага-соски.

– Нема да ја напуштиме практиката за доделување еднократна помош за најзагрозените пензионери, а секоја година практиката ќе се разшири на неколку пензионери на бањско

лекување во бањата Катланово. И соработката со другите здруженија во земјата и во странство, како што сите склонно истакнуваат во Здружението, досега е добра, но и понатаму ќе се трудиме да ја зајакнеме и да ги з bogатиме содржините и дејноста.

Од досегашните збиднувања се покажа дека носител на повеќето активности е Активот на жените, кој е еден од најевносните и во чија организација има по неколку екскурзии во годината. За таквите патувања трошоците досега беа на самото здружение, но од оваа година е донесена одлука половина од трошоците да бидат на товар на самите учесници.

Во фокусот на вниманието се подготвите за претстојните спортски пензионерски натпревари, каде што членовите на Здружението ќе земат учество во сите дисциплини и очекуваат остварување на подобри резултати и во културно-забавниот живот.

В. Пачемски

Грижа за стандардот на пензионерите во Штип

Здружението на пензионери во Штип работеше мошне домаќински и ги решаваше успешно тековните проблеми во изминатиот период, рече претседателот **Михаел Кралев** во поднесениот извештај на отчетното собрание, а Младен Веселинов ја презентираше пресметката за изминатата година која заврши успешно. Потоа сите претседатели на комисии поднесоа извештај за работата на истите и програмите за оваа година.

Здружението води сметка за стандардот на своите членови затоа обезбеди огревно дрво 4 200 кубни метри за пензионерите, рече секретарот **Михаил Протогеров**. Во областа на удомувањето здружението располога со дванаесет гарсониери кои се пополнуваат од загрозени пензионери. Моментално е позната една гарсониера за која е расписан конкурс, а комисијата ќе одлучи која од молбите ќе биде одобрена после посетата на пријавените. Еден голем проблем е нивното редовно одржување, бидејќи станите плаќаат минимална крија. Затоа здружението одвојува средства за одржување, а е донесена одлука за обновување на покривот со лимена конструкција. Подолго време се наметнува прашањето за изградба или реконструкција на простор за удомување на загрозени пензионери. Исто така голема е потребата за изградба на геријатрски центар. Времената се менуваат, грижата за старите изнемоштени лица не е само нивна и на нивните деца, туку и на сите институции во градот и републиката. Грижата за возрасните останува проблем што треба да се решава во семејството и институциите на градско и државно ниво. Тоа е наша и морална обврска зарем не!

Ц. Спасикова

Во Здружението на пензионерите во Дебар Зголемена грижа за членството

Во Здружението на пензионерите во Дебар се води поголема грижа за членството, особено со доделување помош за трајно телесно оштетување, лекување во странство, за хуманитарни потреби и друго. Во врска со оваа дејност е усвоен и Правилник за Солидарниот фонд на здружението, во кој како извори на средства се главно вратените пари од Фондот за ПИОМ за погребни трошоци во износ од 917.000 денари, камати од орочени средства и друго.

Како што ни рече претседателот на здружението на пензионерите **Бесник Поцејта**, корисници на овие средства можат да бидат пензионери со најмалку шест месечно членство како и нивни брачни другари осигурани преку солидарниот фонд на здружението. За настаната трајна неспособност и потребата за нега од друго лице здружението доделува еднократна парична помош во износ од 4.000 денари, додека пак доколку членот пензионер има потреба за лекување во странство му се доделува парична помош во висина од 6.000 денари. Помош по основ на болничко лекување им се доделува на корисниците на име партиципација и тоа 50 насто од платениот износ, но не поголема од 3.000 денари, додека пак за набавка на ортопедски и други помагала на корисниците им се доделуваат средства не поголеми од 4.000 денари. Поради настаната материјална штета од поголем обем како последица од елементарни неприлики на членот на здружението му се доделува еднократна парична помош во висина од 10 илјади денари. Исто така здружението по 2.000 денари ќе доделува на секој корисник на бањско лекување. Со износ од илјада денари се стимулира и посета на членови кои се на домашно или стационарно лекување. Треба да се истакне, вели претседателот Поцејта, дека за користење на овие средства се заинтересирани голем број на членови на пензионерската организација.

Вјолца Садику

Петта седница на Собранието на Здружението на пензионерите Ѓорче Петров

Пред нови значајни задачи

Собранието на Здружението на пензионерите Ѓорче Петров, со кое раководеше претседателот примариус **д-р Јован Тасевски**, на својата петта седница даде позитивен отчет за минатогодишната работа, а усвои и програма за активности во тековната година. Извештај за работата на Извршниот одбор за 2008 година поднесе претседателот на одборот **Методија Новков**-

зириани повеќе излети на кои учествувале околу илјада пензионери.

Во дискусијата учествуваа **Дарина Петровска, Крсто Тренчевски, Љубинко Ристов, Лилјана Угриновска, Фарук Асановски, д-р Новица Вељановски, Цветко Михајловски, Крсто Златевски, Методија Тошевски и Јован Петрушевски**, кои главно се задржаа на наредните значајни задачи за

СКИ, укажувајќи на потребата од натамошен развој на ограноците, на клубовите на пензионерите, на информирањето и на други дејности. Во здружението има шест ограноци, од кои во три нема елементарни услови за работа и се чувствува недоволно ангажирање на поширокото членство. Иако е формирано пред осум години се уште има проблеми со користењето на Домот на пензионерите во Ѓорче Петров, нема комплетна евидентиција на членството, делбенниот биланс со ЗП Карпош не е реализиран, а со сето тоа се јавува и недостиг на финансиски средства за планираните активности. Новковки ја истакна успешната работа на комисиите за здравство, културно-забавен живот, спорт и рекреација и дека се органи-
ште подобра соработка со локалната самоуправа, создавање услови на постојните и формирање нови ограноци, за поефикасна работа, за нов Статут, за обединување со паралелното здружение на пензионери во општината и слично. Учествувајќи во дискусијата секретарот на СЗПМ **Драги Аргировски** го истакна значењето на соработката со локалната самоуправа, со Црвениот крст и со други невладини организации за поголема грижа кон старите лица, а даде акцент и на потребата од натамошно подобрување на информирањето на членството, што ќе биде и поттик за нивно поактивно учество во сите планирани активности, со што се добива и подобар квалитет.

А.Д.

Втора седница на Издавачкиот совет на весникот „Пензионер плус“

Позитивни оценки за весникот

На ден 15.05.2009 година Издавачкиот совет на весникот „Пензионер плус“ под претседателство на Душко Шурбановски одржа седница на која беше оценето досегашното излегување на весникот, како и финансиските извори за неговото печатење. На седницата покрај членовите на Издавачкиот совет присуствуваше и претседателот на „Проект Развој Македонија“ Ѓоко Трајкоски, кој поднесе информации за состојбите со финансирањето на весникот.

Во целокупната дискусија беше истакнато дека весникот е многу добро примен од читателите, од Здруженијата на пензионери на СЗПМ и од другите сојузи, како и од граѓаните во земјата и надвор од неа. Се смета дека постојат можности истот да биде побогат и посодржан. Во весникот повеќе да се пишува и за помалите здруженија, со цел истите да се поттикнат на поголема активност.

К.С.А.

“ОД ЛАБОРАТОРИЈАТА НА САРА ВИТА”

СЕ ШТО СЕ СЛУЧУВА ВО НАШИОТ ОРГАНИЗАМ Е ПРОИЗВОД НА МОЗОКОТ. ЗАТОА НЕ ДОЗВОЛУВАЈТЕ ТОЈ ДА СТАРЕЕ

А желдите со внатрешно лачење и ензимите спретно раководат со произвотството на хормоните. На тие сознанија проткаени со традиционалните и научните искуства се темелат рецептите на Пергамелот...”

Храната мора да биде жива,, зборувајќи д-р Норман Вокер творецот на тарапите со здрава исхрана. Овај голем научник живеел 118 год. (1866-1984) што претставува најголема потврда и доказ за користа од добро избалансирана не процесирана храна. Со неговите научни докази и потврди тој стана светски признат лидер на нутриционизмот. Д-р Вокер стана светски популярен од Америка до Европа не само што живееше 118 год. туку и по тоа што користејќи ги принципите на користа од ензимите содржани во пергата сопствената виталност ја потврди со тоа што повторно се ожени на 102 год. и стана татко а умре кога неговиот син наврши 16 години. Многу корисници на Пергамел Мен го изодуваат истиот пат. А Вие?

ПЕРГАМЕЛ МЕН – Пергамел збогатен со традиционални и природни афродизијаци од нашето еколошко поднебје

Идејно природно решение за проблемот на Поштенцијаша, Андропаузаша и Просашаша кај Мажијше

Мажите во поодминати години проблеми со простата и Пергата позитивно делува на притиснати од динамиката на хормоналниот статус на современото живеење - Сексуални потешкотии. Сега имате можност да го изложени на големи обврски и мажите во андропаузата. пробате ПЕРГАМЕЛ МЕН. Научните докази потврдуваат притисоци, како на работното место така и во приватниот организмот. Последица на тоа е нагло паѓање излачувањето на мажкиот хормон тестостерон и андостерон, при што се јавува нервоза и супстанции слични на лъбовта. Ензимите продолжено подобрува ерекцијата на несоница и исцрпеност, тешки човечките хормони. Така

ПЕРГАМЕЛ - со феноменот Фруктозен Парадокс ќе помага да ги шопиште килограмите додека спиете

Потикнетето телото само да слбее. Одговорот е како да се симнат килограмите здраво и без тортура на телото го даваат Природата и човековиот организам. Користењето на Пергамел е вистинскиот начин како да се постигне ефектот што експертите го нарекуваат Фруктозен Пардокс. А тој всушност е најсилното оружје во битката со вишокот килограми. Организмот ја обавува својата исцелителна функција во

најголема мера кога спиете. Долго начин додека спиете вашето стекнатите навики тешко се менуваат. Затоа појдовме од фактот дека сите генијални решенија се едноставни. Така го создадовме Пергамел чии состојки се така избалансирани што можеат да им помогнат на сите кои имаат прекумерна тежина здраво и безбедно да ослабат а при тоа нормално да се хранат без непотребно физичко малтретирање. Експертите тоа го нарекуваат Фруктозен Пардокс. Пергамелот станува храна за мозокот. Пергамелот најдобар

начин додека спиете вашето масно ткиво го претвора во корисна енергија. Енергија која ќе се трансформира во бодрост и која спонтано ќе ве префрли на другиот колосек по кои енергично ќе се движите. Во оптимални услови, за една ноќ црниот дроб по барање на мозокот може да повлече и да преработи и до 140гр. масти. Затоа се што е повеќе е нездраво.

Ведрината која ќе ја добиете потоа ја кажуваат тие што ја почувствуваат моќта на Пергамелот.

ПЕРГАМЕЛ ФОРТЕ - Безризичен природен Естроген без споредни последици

Добра вест за сите жени во ризичните години потврдена од свеските научни кругови на последниот на последниот конгрес за проблемите во Менопауза оджен во Њујорк. Сега имате потполно природна алтернатива ПЕРГАМЕЛ ФОРТЕ.

Заборавете ги вештачките хормонски апчиња и останати препарати. Пробајте чист природен естроген кој не предизвикува никакви споредни последици. Тоа се хормонски супстанции проткаени со Пергамел Форте се препорачува на сите жени после четириесетата, како секојдневен додаток во исхраната но ден порано е подобро, и е природно решение за ублажување на тегобите во менопаузата.

НАРАЧАЈТЕ ВО СЕКОЕ ВРЕМЕ НА ТЕЛ:

046/521-222 02/3112836

076/450-746 077/869-863 070/975-640

ВО АПТЕКИТЕ И ПРОДАВНИЦИТЕ ЗА ЗДРАВА ХРАНА

www.saravita.com.mk skype sara-vita

Средба со повод со Драги Аргировски, нов секретар на ИО на СЗПМ

Ветераните на трудот заслужуваат да имаат подобри услови за живот и за активности

• **Најпрвин, колега Аргировски, дозволете ми да Ви го честијам изборот за нов секретар на СЗПМ и да Ви посакам успех во работата на новата функција, која ќе биде во интерес на сите пензионери во нашата земја.**

– Благодарам на желбите. Пред сè да кажам неколку збора за мажот избор. Собранието на СЗПМ на 16 март одржа седница со давање отчет за минатогодишната успешна работа и за задачите во 2009 година, притоа бев едногласно избран за член на Извршниот одбор, а Одборот, на посебна седница, едногласно ме избра за секретар. Да гласат сите 58 членови на Собранието за мојот избор е за почит и за незаборав, но и одговорност и обврска за натамошното мојо ангажман за уште поголеми и попладни активности на СЗПМ.

• **Изборот е еден вид и признание и сatisфакција за досегашната неколкугодишна активност во пензионерската организација, во кој период значително се подобри информирањето со афирмацијата на активностите и проблемите во животот на пензионерите во нашата земја. Изборот на оваа функција доаѓа и како признание за вложениот труд.**

– Да, преку весникот и преку другите активности покажав дека ја сакам оваа организација и настојувам таа навистина да си го добие своето право место во Државата.

• **Колега Аргировски, овој разговор нека биде своевидна промоција за Вашата ангажираност на новата функција. Во таа насока Ве молам да не запознаете со планирани активности на оваа најбројна пензионерска организација во нашата земја.**

– Првото тримесечје, главно мина во одржување отчетни седници на здруженијата на пензионерите за она што е сторено во минатата година и за усвојување програми за активностите во 2009 година, кои се амбициозни, но остварливи. Интензивната активност продолжи и во април и мај, кога меѓу другото, делегација на СЗПМ беше на разговор кај директорот на Фондот на ПИОМ Исли Јакупи, беше остварена и средба со новиот градоначалник на Скопје, Коце Трајановски и со амбасадорот на Европска тајниција, Ерван Фуере.

На средбата во Фондот беше изразена подготвеност за соработка сите актуелни прашања на пензионерите, проблемите да се решаваат благовремено, да се ажурира евиденцијата и да се дефини-

рат и другите задачи, особено обврските на Фондот и на Сојузот во врска со Солидарниот фонд и со членарината, за што треба да се потпише Спогодба меѓу СЗПМ и Фондот на ПИОМ.

Во секојдневното дејствување на функцијата, во фокусот се прашања од пошироко значење и интерес за пензионерите во Државата, за натамошно зголемување на пензиите и квалитетот на животот, бидејќи во транзицијата покрај невработените и стечајците, најпогодни се пензионерите на кои им беа укинати неколку значајни стекнати права на бесплатно лекување, бенефиции при летување и слично. Со самото тоа што погребните за починати пензионери се исплаќаат во подрачните единици на Фондот на ПИОМ, во сите здруженија на пензионерите, се создаде можност за зголемување на активностите, за побрз развој на базичното дејствување и за зголемена грижа за членовите и воопшто за старите луѓе. Битно е, според Статутот на СЗПМ, многу повеќе да се придонесува и во унапредувањето на системот на организирањето и усовршувањето на методот и содржината на работата на здруженијата, за што имав средба со десетина претседатели на пензионерските организации, како и со непосредното членство.

• **Минатата година во мај беше потписан „Меморандум за соработка помеѓу СЗПМ и ЗЕЛС“. Како се реализира оваа соработка?**

Споменатиот Меморандум сведено беше потписан на 9 мај 2008 година и најде на посебен интерес кај здруженијата на пензионерите и во единиците на локалната самоуправа. Пензионерите се значаен дел од жителите на секоја општина. Веќе се потпишани неколку

спогодби за конкретна соработка помеѓу новоизбраните градоначалници и здруженијата на пензионерите за реализација на владина програма за изградба на домови на пензионерите, отворање нови клубови и за друга непосредна ангажираност. Секако, ветераните на трудот заслужуваат да имаат подобри услови за живот и за активности. Деновиве тоа беше констатирано и на средбата кај градоначалникот на Скопје Коце Трајановски, при потпишувањето на спогодбата за соработка со Градскиот сојуз на СЗП. Значајно е што во спогодбата што се потпиша помеѓу градоначалникот на Општина „Центар“ и соодветното здружение на пензионерите беше утврдена изградба на дом на пензионери, за што во градот има голема потреба. Слични активности се преземаат и во повеќе градови во нашата земја, во Прилеп, Кочани, Охрид, Крива Паланка и други. Се смета дека нема да има здружение на пензионери, кое не е заинтересирано за потпишување за ваква спогодба во која се дефинираат задачите на единицата на локалната самоуправа, што интерактивно ќе дејствува и на поттикнување на пензионерските активности.

Во фокусот е и имплементацијата и на Меморандумот за соработка со Црвениот крст на Македонија, особено за зголемување на грижата за стари лица, за што соодветен принос треба да даде и очекуваната владина програма за отворање на центри за дневен престој. Ке се настојува оваа соработка во наредните месеци да се интензивира. Во овој период се прават напори и за подобрување на соработката со трите Сојузи, во кои членуваат инвалидски пензионери. Проблеми има и тие треба да се решаваат, а со тоа ќе се овозможи подобра примена на законите одредби.

• **Добра можност е да се информираме и за активностите на пензионерите на спортски и културен план?**

Секако, мај и јуни се месеци што минуваат во знакот на спортските пензионерски натпревари и на фолклорните ревии. И годинава СЗПМ е организатор на осум регионални спортски натпревари, а до мајини се на 29 мај ЗП Центар – Скопје, 30 мај ЗП Кавадарци, 31 мај ЗП Горче Петров, на 11 јуни ЗП Ново Село. На 13 јуни ќе се одржат три регионални средби во Охрид, Злетово и Виница, а на 14 јуни во Крушево. На овие регионални спорчки игри учествуваат голем број

пензионерки и пензионери, натпреварувајќи се во девет традиционални спортски дисциплини: стрелаштво, пикадо, шах, тегнење јаже, фрлање гуле, трчање, скок од место, домино и табла, а годинава и во двојбој за жени и тробој за мажи. Како круна на општинските и регионалните натпревари на 26 септември ќе се одржат 14-ти Републички пензионерски спортски игри, со учество на околу илјада пензионерки и пензионери. Од нив, околу 400 ќе се натпреваруваат со срце и душа да освојат бронзен, сребрен или златен медал, но важно е да се учествува, а нека победат најдобрите и најподготвените.

При крајот на јуни, почетокот на јули и во септември, СЗПМ ќе ги организира и седмите по ред Ревии на песни, музика и игри. Ќе се одржат пет регионални ревии во Пробиштип, Тетово, Крушево, Кавадарци и Виница. На сите нив се очекува да учествуваат над 35 здруженија на пензионери и со своите богати програми на изворни и староградски песни и ора, да придонесат за обновување и за збогатување на фолклорното богатство во нашата земја, како траен белег на нашиот идентитет. За успешно организирање на спортските натпревари и за ревиите, Извршниот одбор на СЗПМ деновиве формираше два организациони одбори.

Спортските натпревари и ревите, како и средбите на активите на жените – пензионерки и екскурзиите, значително придонесуваат за создавање незаборавна атмосфера на пензионерски пријателства и дружења, на среќни мигови за надминување на монотонијата, што е добро за здравјето и збогатување на квалитетот на живеење на пензионерите.

• **Во Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија се нагласува и потребата од културни самодејности, изложби на домашни ракотворби, на цртежи и други ликовни творби, на нови книги создадени во трета доба и слично. Неодамна кумановските пензионери имаат и драмска изведба на „Ленче кумановче“. Тако го доживеавте овој настан?**

– За нас пензионерите, па и пошироко, тоа навистина беше значаен настан. Со посебен восхит ја следевме изведбата на „Ленче кумановче“ од драмскиот писател и

академик Васил Иљоски, кој е еден од основоположниците на современото македонско драмско творештво, а текстот на кумановски дијалект го има напишано како професор на гимназијата во Куманово. Секако за мене како кумановец, близок ми е тој дијалект, но ги познавам и аматерите што ја изведоа оваа успешна претстава. Меѓу нив има и мои школски другари и бев пријател изненаден од нивните актерски квалитети. Сите тие за прв пат се на шпиците што значат живот, но сосема малку се разликува во остварувањето на улогите од професионалците. Со голем труд и љубов ја подготвила оваа претстава. Аплаузот од околу илјада посетители во салата на Центарот на културата во Куманово, беше најдобра потврда за тоа. Додека траеше претставата ја забележавајќи и реакцијата на претседателот на СЗПМ Душко Шурбановски кој е еден од главните иницијатори за пензионерски културни самодејности и за формирање драмски секции. Тој беше воодушевен и како да се подмлади покрај една таква и толку добро изведена претстава.

Со оваа претстава на 25 мај Драмската аматерска работилница при пензионерското КУД „Гоко Симоновски“ со очекуван успех, учествуваше и на 45-тиот Меѓународен драмски аматерски фестивал во Кочани.

Со „Ленче кумановче“ се очекува кумановските пензионери да гостуваат и во Скопје и во други градови на нашата земја.

• **Покрај тоа што сте секретар на СЗПМ, Вие колега Аргировски, сте и заменик-главен и одговорен уредник на весникот „Пензионер плус“ и претседател на Комисијата за информирање и издавачка дејност. Какво е значењето на информирањето на пензионерите?**

Деновиве излегува десеттиот јубилеен број на весникот „Пензионер плус“. Тоа е прв пат во шестдесетциската историја на пензионерската организација во нашата земја, пензионерите да имаат свој посебен весник. Со тоа се пополнува една празнина во информативниот простор. Во весникот се афирмираат активностите, но и проблемите на околу 274.000 пензионери во Република Македонија и со тоа се врши и информативен притисок за поттикнување на активностите, но и за решавање на проблемите, за зголемување на пензии и подобрување на условите за живеење и за дејствување. Поради тоа треба да се изнајдат можности не само за редовно излегување на „Пензионер плус“, туку и за зголемување на тиражот. Многујноста на оваа популација и проблемите со кои се соочува, тоа секако го заслужува.

Разговорот го водеше Цветанка Илиева

Посета на Пустец - Албанија

Жените пензионерки, покрај тоа што се главен стапак на семејството, тие се и борци во секој поглед, исчеличени и оплеменети кои настојуваат да постигнат што повеќе во животот. Искуството го прави човекот, а духовното се надополнува. Такви се и жените пензионерки од клубот во Бутел, предводени од претседателката, неуморната Нада Давчева. Решија, се договорија и остварија. За нив границите не се пречка.

На осми мај отидоа да го посетат Здружението на пензионери во Општина Пустец, Албанија. Прево-

зот им го обезбеди Општината Бутел, книги за жителите од Пустец и Голо Брдо обезбеди Снежана Клинчароска и Здружението на пензионерите од Чайар, а помош во алишта претставничката од „Зонта“. Но да не ги заборавиме и жените кои беа на посета. Секоја дојнаше алишта и разни други нешта.

„Никогаш не сме биле во Пустец и бевме многу љубопитни како изгледа, се разбира и да го освежиме духот со запознавање на нови места и нови луѓе. Воопшто не ги почувствувајме поминатите километри и за умор место немаше. Па-

тувавме дејне па можевме да уживаме во убавините на пролетта. Сè

наоколу беше зелено и расцветано... Уживање... Бајка...“, раскажу-

ва претседателката Давчева.

„Не пречекаа, вели таа, жените со претседателката Елена Колеска. Почекувавме дека во нивното друштво убаво ќе се чувствуваат. Сите беа воодушевени од нашето пристигнување и кај нив бликаше радост и среќа, а од устите им излегуваа мили и топли зборови. Посетивме една црква, а потоа отидовме во Општината каде што не пречекаа градоначалникот Едмонд Темелко.

Како врв на оваа посета е дого-вортот за натамошна соработка. На крај средбата се круниса со заеднички ручек, музика и веселба

Васил Пачемски

Достоинствен живот на возрасните

Со овие зборови започнува поднасловот на „Програмата за работа на Владата на Република Македонија за периодот 2008–2012 година“ усвоена на седницата на Собранието на РМ на 26.7.2008 година, по предлог на мандаторот за состав на Владата, по одржаните вонредни парламентарни избори во 2008 година.

Радува фактот што Собранието на РМ ја усвои оваа определба на мандаторот, што е од интерес на граѓаните од постарата популација, односно од третата добра, во која најбрзот се „Ветераните на трудот“ како што милуват да се нарекуваат пензионерите.

Програмата оценува дека: „Квалитетот на животот на возрасните луѓе е показател на развиеноста и солидарноста на нашето општество“. Мерките што Владата ќе ги реализира во наредниот четиригодишен период во насока на подобрување на квалитетот на живеење на возрасните луѓе се:

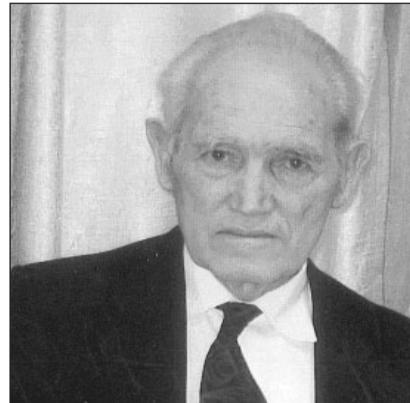
– Реализација на најавеното зголемување на пензии от околу 30% за највисоките, вклучувајќи го и порастот од јануари 2008 година, а ке ги разгледа и можностите и за понатаму.

– Отворање на социјални сервиси за стари и изнемоштени лица.

Пензионерите со нетрпение очекуваат најавените определби на Владата, „парафирани“ и од Собранието на Република Македонија, да почнат да се остваруваат. Со најавеното зголемување на пензии донекаде ќе се намали расчекорот помеѓу просечните пензии и просечните плати. И овој пат ќе потсетиме дека во транзициониот период овој сооднос катастрофално се наруши. Постарите пензионери помнит дека во 1992 година просечните пензии на сите категории корисници на пензии изнесуваа 79 % во однос на просечните плати, а денес (месец април 2009) тие паднаа, и покрај минатогодишната интервенција на Владата, на 5 %. Просечната нето–плата изнесува над 19.600 ден. а просечна пензия 9.860 ден.

Определбите на Владата содржани во „Програмата за работа на Владата на Република Македонија за периодот 2008–2012 година“ поцелосно ќе се остварат со примена на следните мерки и политики за заштита на старата популација граѓани:

• Вградување во Законот за социјална заштита посебен дел за социјална заштита на старите лица, а за такви се сметаат постарите од 65 години, кои според последниот попис на населението, изнесуваа над 10,50% од вкупниот број на граѓани во Државата, односно над 210.000 од кои половина не се корисници на пензии. Колкав е бројот на тие кои примаат месечна постојана парична помош не е утврдено. Затоа органите на СЗПМ сметаат дека со Законот треба да се утврди право на „социјална државна пензija“ за оние кои немаат средства за живот, во висина која ќе обезбедува егзистенцијална сигурност на старите лица. Ќе се намали бројот на материјално незгрижен стари лица и со намалување на најмалиот број години пензиски стаж потребни за остварување право на пензия, од сегашните 15 години на 5 години. Оваа категорија постари граѓани од 65 години, ќе ост-

вратат барем минимален износ на пензия кој би бил сразмерен на пензискиот стаж. На оние пак, со понизок пензиски стаж од 5 години, да им се врати уплатениот придонес за пензиско осигурување.

• Со Закон за локалната самоуправа да се пропише обврска за единиците на локалната самоуправа, со програма да предвидат мерки, односно форми на згрижување на стари, изнемоштени и сами граѓани на општината, пред сè услови за обезбедување на домување на оваа популација граѓани на општината. Основа за оваа мерка е создадена со потпишување на „Меморандум за соработка“ помеѓу Заедницата на единиците на локалната самоуправа (ЗЕЛС) и Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија (СЗПМ), но ваква обврска треба да се создаде и со Закон на Државата.

• Со Закон треба да се утврди систем на „мориторинг“ над пензионерските домови и домовите за стари лица за нивно инвестиционо и тековно одржување.

• Да се создаде систем на поттикнување на единиците на локалната самоуправа за подобрување на квалитетот на живеење на старите лица во руралните средини, со обновување на сообраќајната инфраструктура, отворање на здравствени амбуланти, народни кујни, сервиси за разни услуги на старите и изнемоштени жители во овие подрачја и право на бесплатен локален сообраќај.

• Центри за дневен престој на старите лица да се отвораат во руралните подрачја во кои ќе им се обезбеди топол оброк, здравствена помош, давање здравствена терапија; инјекции, мерење шеќер во крвта, крвен притисок и друго.

• Со Закон да се пропише ослободување од партиципација за користење лекови и лекување во здравствени установи, обезбедување патронажна служба со домашна посета од лекар, отворање мали герјатрски центри, зајакнување на формата на згрижување во семејства на сами стари и изнемоштени лица, зголемување на опфатот во рехабилитациони центри итн.

• За остварување на предвидуваната со Програмата на Владата треба што посекоро да се донесе „Стратегија за социјална заштита на старите, сами и болни граѓани“. При тоа треба да им се овозможи учество во изготвување на истата на невладините организации пред се на пензионерските асоцијации и инвалидските дружинија Црвениот крст и други хуманитарни организации.

Сите овие мерки би го кренале нивото на достоинствен живот на повозрасните, кои тоа го заслужуваат заради нивниот претходен придонес во општеството.

Душко Шурбановски

ОД РАБОТАТА НА ФОНДОТ НА ПИОМ

Одморалиштата – подгответи и со стари цени...

Напорите што се вложуваат годинава, а се насочени кон зачувувањето на стандардот на нашите пензионери, не е ништо друго туку достоен одговор на светската економска криза

Фактот дека Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија

во изминатите години подигна повеќе (значајни) објекти наменети за пензионерите, ни дава за право да речеме дека и оваа година, се вложуваат дополнителни напори сè со цел – зачувувањето на стандардот на оние што веќе се во пензия. Во поткрепа на погорното становиште доаѓа податокот дека Фондот на ПИОМ располага со 13 пензионерски домови, кои ги користат над 460 станари – пензионери. Кон погорните податоци кои, исто така, се однесуваат на животот на пензионерите во Република Македонија е и тоа дека Фондот на ПИОМ располага и со три одморалишта за пензионери, кои се користат за одмор и рекреација.

Имајќи го во предвид фактот дека глобалната економска криза се одразува секаде, па и кај нас, а со цел да се заштити стандардот на пензионерите, одлучено е и овогодишните пансионски услуги во пензионерските одморалишта да останат непроменети, односно се задржани цените од минатата

година.

Така, на пример, во пензионерското одморалиште „Перо Стојановски“ во Катланово и во пензионерското одморалиште во населбата Претор и оваа година пензионерите ќе може да се одмораат (најчесто десет дена) по минатогодишните цени од 600 денари, додека пак, во пензионерското одморалиште „Спиро Захов“ во Банско, Струмичко, цената е, исто така, непроменета од лани и изнесува 700 денари. Кога сме веќе кај цените, да ги додадеме уште и овие податоци: во трокреветна соба, цената е пониска за 10%, што недвомислено покажува дека и ова лето на нашите пензионери им се пружат убави можности, дел од својот одмор да го проведат во пензионерските одморалишта...

Но, не е во прашање само задржувањето на минатогодишните цени за пансионски услуги и сметувањето, туку од управите на овие пензионерски одморалишта се вложени дополнителни напори, да се подобрат условите за престој во нив. Според зборовите на **Љубен Вељаноски**, раководител на

Одделението за стопанисување со имотот на Фондот и општествениот стандард на корисниците на пензија, во Фондот на ПИОМ, и годинава се вложуваат напори одморалиштата да бидат во кондиција, а тоа значи уредени, за што на истите им се одобруваат позајмици за подобрувањето на условите за одмор, како и фактот економската криза да не се одрази на пензионерскиот цеб, за што е прифатено годинава да се задржат минатогодишните цени на услуги. Со тоа, истакнува **Јана Јанковска**, стручен соработник за стопанисување со имотот на Фондот, се надеваме дека ќе го постигнеме и зголемиме интересот, но и задоволството на пензионерите да се одмораат по ланските цени. Тоа е уште еден прилог на сите субјекти во нашата држава, да се овозможат услови пензионерите да го починат и ова лето убаво, а од друга страна да се зачува нивниот стандард.

Од сето тоа произлегува дека Фондот на ПИОМ како и до сега, така и во иднина ќе вложува секогаш нови напори да ги задоволи пензионерите, а нивна обврска пак, е доколку сакаат вистински да се одморат, да се пријават во овие три пензионерски одморалишта...

М-р. С. Кутузовска

Убавото и сончево време и пазарниот ден во Гевгелија овозможи гостите да го посетат познатото гевгелиско пазариште и спомен обележјата, а средбата заврши со заедничко дружење во хотелот Пелагонија.

Како функционира Активот на жените пензионерки?

– Извонредно, со многу активности, предвидени со програмата во текот на целата година во која видно место има пејачката група „Сава Михајлов“. Се одржуваат и предавања од областа на здравството, соработка со невладините организации, посета на болни и изнемоштени пензионери. Здружението и понатаму продолжува со дојдовувањето на прехрамбени артикли на болни и осамени пензионери. Во гевгелиското здружение во тек се и спортски активности за престојните регионални натпревари во Кавадарци.

Т. Кусеников

Активностите продолжуваат со зголемен интензитет

Здружението на пензионери од општина Гевгелија има над 3.300 членови и повеќето од нив се вклучени во активностите.

– Во минатата година, ги реализувавме планираниот задачи во сите свери од работењето, целосно сум задоволен, а желба ми е годишните резултати да бидат уште подобрни. Кога го велам ова, пред се мислам на натамошно рационално финансиско работење со зголемени активности. Можне значајни се и посетите во нашите огранаци во населените места, а посебно во Миравци на културната манифестија Гуро Мара – вели, претседателот на ЗП **Драгиша Јовановски**.

Деновиве Гевгелија, беше успешен домаќин на годинашна пензи-

онска средба насловена како „Пензионерите пеат 2009“ со учество на пејачки групи од Прилеп, Кавадарци, Неготино, Валандово, Битола, Гевгелија и Богданци.

Преполнетата сала во Пионерскиот дом во Гевгелија често ги поздравуваше со аплаузи изведувачите на прекрасните веќе подзаборавени македонски народни песни, интерпретирани од забележителни музички состави. Посебно впечаток остави соло пеачката Трајанка Петревска од Прилеп, чиј ангелски глас ги растрепери срцата на сите гости и гледачи. За одбележување е и изведбата на пејачката група од гевгелиското село Миравци, која настапи со традиционалните свилени носии, кои веќе се поретко ги има во земјава.

Редакциски одбор:

Чедо Георгиевски

Главен и одговорен уредник;

Драги Аргировски

заменик главен и одговорен уредник;

Членови:

Калина Сливовска Андонова, уредник;

Иванчо Кузмановски,

Костадинка Кајмаковска,

Цветанка Илиева,

Хисен Шакири

Лектор:

Верица Тоциновска

Адреса:

СЗПМ "12 ударна бригада"

бр. 2. зграда на ССМ – Скопје

Телефон: 02 3223 710

тел-факс: 02 3128 390

Web: www.szpm.org.mk

E-mail: kontakt@szpm.org.mk

Проект Развој Македонија

тел. 02 321 3227

E-mail: prm@szpm.org.mk

Компјутерска обработка:

ПРМ

Печати:

Графички центар Скопје

Ракописите и фотографиите не се враќаат.

Според Законот, за весникот се плаќа данок според посебна намалена даночна стапка.

ПЕНЗИОНЕР *макс*

Весник за сегашните и за идните пензионери

Издавач:
СЗПМ

Д-р Крсте Ангеловски, претседател на Сојузот на ЗП на Скопје

Широка платформа за соработка

Г-дине Ангеловски, Вие со градоначалникот на Скопје Коце Трајановски, на 23 април оваа година потпишавте Спогодба за соработка помеѓу Градот и Сојузот на ЗП на Скопје. Врз кои основи се темели Спогодбата и што, всуност, таа претставува?

таква, таа може да се приспособува на конкретните потреби и услови на Општината и отворена е за вклучување на други субјекти, како што се: „Црвениот крст”, „Еколошкото друштво”, Советот за безбедност на сообраќајот и друго.

Кои позначајни содржини, облици и методи на соработка се предвидуваат во спогодбите помеѓу здруженијата на пензионери и општините?

Во спогодбите за соработка помеѓу здруженијата на пензионери и општините и на ниво на Градскиот сојуз на ЗП и градот Скопје, назначени се основните содржини, облици и методи на соработка. Како позначајни можат да се издвојат следните:

– Изградба на пензионерски и стачки домови (во Скопје два од кои еден во „Центар“) на принцип на јавно-приватно партнерство;

– Прераснување на постојните пензионерски домови во модерни центри за заедничко дружење, за негување на културно-забавни, рекреативно-спорчки, литературни, едукативно-здравствени и други активности и манифестиации, не само за пензионерите – корисници на Домот, туку и за други заинтересирани граѓани;

– Пружање соодветна помош за подобрување на условите за одмор и рекреација во Домот во Катланово и по потреба за користење на дел од капацитетот од пензионери и од други лица, посебно социјално загрозени и со нарушен здравје;

– Ке се преземат активности за интензивирање на работата на Универзитетот „Трето доба“ како организиран

облик за доживотно учење и активен здрав живот во трето доба и активирање на пензионерите преку активи на жени, з bogатување на формите за информирање и со заеднички изданија и друго.

– Учество на пензионерите во работата на органите и телата на јавните претпријатија (УО, училишни одбори, комисии и друго) во изготвување и реализација на одредени проекти;

– Бенефиции на пензионерите над одредена возраст во јавниот градски сообраќај и заедничко организирање сообраќајни патроли за побезбедно минување на улиците од страна на

уређување на природата и човековата средина и друго);

– Организирање на заеднички манифестиации од културно-забавен и рекреативен карактер (хор, фолклорни групи, литературни настани, изложби на ракотворби) и така натаму.

За кои содржини, облици и методи на соработка станува збор во спогодбите за уште пониско ниво, помеѓу ограноците и урбантите заеднички?

И за ова ниво на соработка помеѓу ограноците и УЗ во спогодбите се предвидени повеќе содржини, облици и методи од кои ќе ги истакнем позначајните: Заедничко програмирање на

учениците и други лица со посебни потреби;

– Развој на облици на рурален туризам и еколошки акции;

– Одржување на културно-историски споменици, паркови, игралишта, одбележување на државни и други празници;

– Учество во акции и активности од поширок и јавен интерес (пошумување,

дел од активностите: евидентирања на стари безпомошни, хронично болни и други лица, пружање организирана помош на истите, снабдување со лекарства, програмирано користење на просториите за активностите на членовите на ограноците и на УЗ, обезбедување соодветен простор за отворање клубови за дневен престој и рекреација на пензионерите и друго.

Мендо Димовски

Здружение на пензионери Шуто Оризари

Мала надеж за просторниот проблем

Желбата на многуте пензионери од Општина Шуто Оризари да имаат свое здружение и катче кое е од интерес на сегашните и на идните пензионери каде што во пријатна атмосфера, забавувајќи се, ќе го помињуваат своето слободно време, се оствари во 2008 година, кога одвојувајќи се од ЗП „Чаир“, каде што беа како огранок, формираа свое Здружение, а пред неколку месеци се и во составот на СЗПМ. Повеќето од членството во ова Здружение се од ромска националност, а мал број се од другите националности и од другите етнички заедници. Како новоформирано здружение, постојано доаѓаат, ги посетуваат, се интересираат и се зачленуваат нови пензионери со што секојдневно бројот на членството се зголемува.

– Имаме своя годишна програма и сите активности се одвиваат периодично, – ни рече Ариф Бекир, претседател на ЗП од Шуто Оризари. – Се собираме постојано со нашите членови пензионери и ги информираме за програмските ак-

тивности на Здружението и пошироко. Имаме предвидено активности речиси за сите празници, како за религиозните така и за државните.

Продолжувајќи го разговорот, на нашето прашање, дали ќе учествуваат на регионалните ревии и на спортските натпревари, Бекир одговори:

– Секако дека ќе учествуваме на регионалните средби и на други манифестиации како во Општината така и надвор од неа и тоа на културен и на спортски план, но нема да ги изоставиме и средбите со другите здруженија во Македонија. Исто така планираме зратимување со здруженија на пензионери од општини кои во своето членство имаат Роми.

Еден од нашите најголеми проблеми е просторното прашање. Во Општината има дом, а ние пензионерите немаме простории. И за обични средби бараме просторија, но досега секогаш ни излегувале во пресрет. Разговаравме со надлежните институции за сето тоа и тие ни дадоа трошка надеж – раскажува Ариф Бекир.

Во секој случај, позитивно е тоа што и покрај овие просторни проблеми Здружението во целост функционира и се надеваат насоку на позитивно решавање на овој и на другите проблеми што ги мачат.

Васил Пачемски

Пензионерки од Приштина во Тетово

Здружението на пензионерите на Тетово се повеќе ја збогатува и меѓународната соработка. Во рамките на тоа, во возвратна посета на градот под Шара, беа околу 50 пензионерки од пензионерската организација на Приштина, предводени од претседателот на организацијата Хамит Халити и претседателот на жени – пензионерки Мубера Косуми. Гостите беа свечено дочекани на плоштадот во Тетово од страна на претседателите на Собранието и на Извршниот одбор на Здружението на пензионерите Нервет Јашари и Славе Лазаревски, членовите на ИО на СЗПМ Асим Јусуфи и Нурие Кадриу и претседателката на Активот на жените – пензионерки Софија Симовска, како и други активиски. Потоа беа посетени

Хамит Халити и Нервет Јашари

Штуловиот универзитет, комплексот Арабати Баба Теке и Шарената џамија. Заедничкиот ручек што беше организиран во хотел „Македонија“ беше искористен за средба со градоначалникот на општина Тетово, за размена на искуства и за подготвеноста за пролабочување на меѓусебната соработка на двете пензионерски организации.

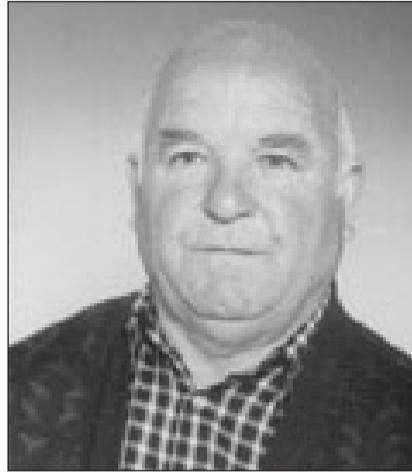
С. Димовски

Средба со Стојче Ристов, претседател на Извршниот одбор на Здружението на инвалидски пенсионери – Кавадарци

Приоритетна задача - користењето на бенифициите на инвалидските пензионери

Со решавањето на финансиските проблеми од пред една година во Здружението на инвалидски пенсионери во Кавадарци, се создадоа услови за нормално функционирање и реализирање на програмата за работа. Кои беа позначајни активности во 2008 година?

– Од минатата година, од кога располагаме со финансиски средства успешно ги остваруваме планираните активности и нашите пензионери тоа веќе го почувствуваа. Морам да го издвојам редовното исплаќање на средствата од солидарниот фонд на семејствата на почнатите пензионери и изедначувањето на износот на ниво на Република што порано не беше случај. Имавме

големо внимание во тековнава година?

– Продолжувааме со активностите од лани, пред се, тута би го споменал повторно обезбедувањето на нашите пензионери со огрев за наредната зима, што многу им помага поради висината на овие издаоти. И годинава, учествуваме на пензионерските спортски игри, како и со организирање на посети и екскурзии на повеќе градови и знаменитости. Значајна улога има и Активот на жените, кои како и секогаш во поголем број се присутни во сите организирани активности.

Се знае дека членовите на Здружението на инвалидски пензионери имаат одредени привилегии, за разлика од старосните и семејни пензионери. Колку тие се користат и што покажува практиката?

– Искуствата се различни, според мои согледувања како и реакциите од страна на инвалидските пензионери, пензионерската инвалидска картичка ни овозможува попусти во железничкиот и авио превоз во нашата земја, но овој бенефит инвалидските пензионери ретко го користат бидејќи тие повеќе се ориентирани на автобуски и такси превоз. Инвалидските пензионери често ја користат привилегијата да го избегнат долгото чекање при користење на здравствените услуги во амбулантите и клиниките. Иако се јавуваат и потешкотии, сепак го користиме и попустот од 20% при регистрација на автомоболите, особено оние инвалидски пензионери кои имаат отежнато движење. Морам да укажам и на проблемот на наплатата на патарината, иако при организирани патувања сме ослободени, сепак тоа понекогаш не се почитува. За овие и други проблеми на кои найдуват нашите пензионери при користење на своите права, за помош се обраќаат во Здружението и се обидуваат во рамките на нашите можности и права да помогнеме во нивно разрешување.

Фруска Костадиноска

можности да организираме екскурзии и посети на Крушево, Струмица, Радовиш, месноста Смрдлива Вода кај Гевгелија и други, а наши претставници учествуваа на и регионалните спортски натпревари. Со забележителни активности се издвојува Активот на жени-пензионерки кој минатата година по повод општинскиот празник на Кавадарци – Седми септември, организира

средба на пензионерите – инвалиди од повеќе градови во Македонија. Исто така наши пензионери редовно се присутни на слични манифестиации и средби во Републиката, каде се дружат и забавуваат. Заслужува да се спомене и нашето ангажирање во снабдувањето на пензионерите со огревно дрво на осум месечни рати.

На кои активности посветувате по-

– На кои активности посветувате по- ваме нашите членови за барани количини, вели Аризанковски.

Веднаштето за Здружението во Тетово забележавме повеќе заинтересирани за запишување огревни дрва. Рецеп Бајрами од Тетово вели: Се снабдувам со дрва за една грена сезона. Знам дека преку Здружението ќе добиеме висок квалитет на дрва, а и другите услови се поволни. По 10 метри веќе имаат запишано и Пере Блажевски од Тетово, Адем Синани од Камењане, а нешто помалку Емина Керелоска од Тетово, Милован Стојчевски од Фалише и други. Меѓутоа, претседателот Југослав Аризанковски зборува за една веќе изградена традиција во снабдувањето со огревни дрва. Тој вели дека најмалку 6000 семејства се снабдиле преку Здружението, а една година била рекордна – биле откупени дури 5.500 кубни метри.

Аризанковски додава дека ова Здружение остварува тесна соработка и со Здружението на старосни пензионери на кој исто така им се овозможувало на ваков и организиран начин и нивните членови да се снабдат со огревно дрво. Истовремено, стапивме во контакт со „Македонски шуми“ со кои склучивме договор и ги утврдивме условите. Начелно се определивме за 700 кубни метри, но тоа не значи дека ги ограничу-

Гојко Ефтоски

Здружение на трудови инвалиди на Охрид

Успешна соработка со инвалидите од Албанија

Неодамна во возвратна посета на Охрид, престојуваше делегација на Сојузот на инвалидите на трудот на Република Албанија. Во делегацијата беа претседателот на инвалидите на трудот Абдула Омури, генералниот секретар Мар Марку, претседателката на Здружението на трудовите инвалиди на Корча Реймонда Јакупи и други гости.

На средбата во Охрид, беше оценета досегашната соработка, а беа по-

ски, ги прими и градоначалникот на Охрид Александар Петрески, кој изрази задоволство од нивната досегашна соработка и им посака уште поблиска и подобра соработка, а за нив организираше и посебен прием.

Во делегацијата на Сојузот на трудовите инвалиди од Република Албанија имаше и дваесетина жени, кои заеднички со жените на охридските здружение во кое членуваат и инвалидски пензионери и од градовите Ст-

сочени и насоките за продлабочување на заемните натамошни активности на двета сојуза на трудовите инвалиди на Република Албанија и Република Македонија. Оценето е дека досегашната соработка се одвива успешно и таа треба поинтензивно да продолжи, во решавањето на проблемите што ги имаат двета сојуза, бидејќи барањата и потребите им се исти. Владите на Македонија и Албанија и министерствата за труд и социјална политика, е договорено да се ангажираат во заедничка насока за подобрување на законската регулатива за заштита и подобар стандард на оваа категорија на граѓани.

Делегациите на инвалидите на трудот на Албанија и на Македонија, представувана од Здружението од Охрид, преку претседателот Благоја Крстано-

руга, Скопје, Битола, Велес, Кавадарци, Струмица и Гевгелија, на пригоден начин со свечен ручек, лотарија и боѓата музичка програма, заедно го одбележаа Меѓународниот празник на трудот на жените Осми март.

Во рамките на своите активности, Активот на жени при Здружението на инвалидите на трудот од Охрид, на ден Ѓурѓовден го посетија Специјалниот завод за децата со пречки во развојот во Гевгелија. На штитениците на Заводот, заедно со други активи на трудови инвалиди, им подарија облека и обувки и други скромни подароци. Истиот ден, претставничи на повеќе здруженија на жени трудови инвалиди ја посетија и црквата „Свети Ѓорѓи“ во Валандово, каде што беше организирана и пригодна забава.

К. Спасески

Дом на пензионери во Кочани - долгогодишниот сон пред остварување

Десетина години наназад Здружението на пензионери – Кочани низ годишните програми за работа, ја истакнува нужноста од изградба на соодветен, современ пензионерски дом, кој во потполност ќе одговори на сè поголемите потреби за згрижување на оваа категорија граѓани и не само од Кочани, туку и од останатите општини од источниот дел на земјава: Виница, Берово, Делчево, Пехчево, Македонска Каменица и други. Изминатите месеци Здружението на пензионерите од Кочани, како што истакна претседателот Ѓорѓи Серафимов, ги интензивираше напорите за изнаоѓање и создавање комплетна платформа за изработка на идејно решение и најчак проект за изградба на пензионерски дом. Предвидено е новиот дом да биде заедничко живеелиште на пензионерите, со нивно целосно сместување и згрижување, каде покрај комплетната исхрана, ќе им биде обезбедена деноноќна здравствена заштита и услови за рекреација, разнодна и дружење. Станува збор за модерна и современа установа која нема да функционира врз социјален принцип, туку ќе се прилагоди на комерцијална основа, согласно пазарните услови, а услугите ќе бидат вреднувани според тековните економски параметри, што ќе овозможи комплетен и непрекинат процес на соработка на пензионерите со сите останати сегменти од општественото живеење.

Од досегашните контакти со стручните консултантки, веќе се во фаза на изработка првите предлог-идејни решенија со основните технички карактеристики на новиот стамбен објект за пензионери, со планирана базна површина од околу 700-800 метри квадратни, со подрумски про-

стории и приземја, со височина од 2 до 3 ката каде ќе се наоѓаат 20-25 двокреветни соби, 30-35 еднокреветни и 20 апартamenti. Просториите ќе бидат опремени со засебен тоалет, туш кабина, тераса, телевизор и потребниот мебел за секојдневен престој.

Здружение на пензионери - Кочани

Во приземниот дел, зачртани се простории за заедничка трпезарија, амбулантен дел, сала за ТВ и печат и друго. Дворното место околу домот со планирана површина од околу 3000 метри квадратни, ќе биде парковски уредено со патеки за пешачење и клупи за одмор, а проектиран е простор и за мало тениско игралиште и игралиште за мини-голф. Комплетната зелена површина ќе биде обезбедена со стабилна ограда, а на делот пред влезот на објектот одбележан е соодветен паркинг-простор. За комплетната услуга на пензионерите – станари во домот, ќе се грижи управа, опслужувана со 30-тина вработени: готвачи, келнери, чувари, хи-

гиеничари, дамари, лекар, сестра и болничар. За реализација на еден ваков мега-проект ЗП – Кочани веќе има разработен план и концепција, иако станува збор за проект кој бара поголеми финансиски сретства. ЗП – Кочани веќе учествуваше на сесијата на форумот на заедниците, организиран преку невладините организации, од каде очекува финансиски средства во висина од 10 000 евра, потребни за изготвување на комплетната техничка документација (идеен и изведен проект). Локацијата на домот ќе биде обезбедена од локалната самоуправа на општина Кочани, со која веќе се реализирани потребите контакти, а посоченото место (северната страна од касарскиот круг во местото наречено Усова Чешма) во начело е прифатено од надлежните органи.

Преку обезбедена локација и изготвен главен проект се создаваат услови за поднесување барање до Владата на РМ за финансиски потреби за отпочнување со изградба на овој значаен објект, не само за пензионерите, туку и за останатата постара популација од источниот дел на земјава. Дополнителни средства ќе се побараат од странски донаторски здруженија и амбасади кои веќе нудат финансиска помош за изградба на вакви објекти. Најважно од се е оваа активност на ЗП Кочани да биде поддржана од сите организации и институции во регионите и пошироко, како би можело долгогодишниот сон на луѓето од третото добра и на оние што доаѓаат, конечно да биде остварен.

Илчо Лазаровски

САВА ТАБАК МИСЛИ НА ВАС

20 %
попуст

Почитувани пензионери,

Сега имате единствена шанса да **заштедите 20%** од цената за технички преглед за патничкото возило. **САВА ТАБАК ОСИГУРУВАЊЕ** ви ја нуди оваа понуда при купување на нашата полиса за осигурување од автоодговорност. Повелете и искористете ја оваа можност во сите станици за технички преглед на **AMCM** низ републиката.

Понудата е возможна заради договорот на **САВА ТАБАК ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ** со **СОЈУЗОТ НА ЗДРУЖЕНИЈАТА НА ПЕНЗИОНЕРИ НА РМ** и со **AMCM**.

AMCM

МОБИЛИТИ
БРОКЕР

SAVA TABAK
Акционерско друштво за осигурување

Ленче Кумановче - изведба на Пензионерската аматерска драмска работилница во Куманово

Денот 23 април 2009 година ќе остане долго, долго време во памтење по прекрасната драмска изведба на битовата драма на Васил Иљоски – „Ленче Кумановче”, уште позната како Бегалка. Концертната сала на Центарот за култура во Куманово беше

претесна да ги прими сите заинтересирани што дојдоа да ја доживеат праизведбата на ова драмско дело, кое прозвучи пријатно на убав кумановски дијалект.

Уште на самиот почеток, во првиот чин, публиката го почувствува времето на настанување на популарниот текст на авторот. Аплаузите се низеа како на филмска лента како што се одвиваше претставата од еден во друг чин. Веднаш се почуствува големо задоволство кај присутните од успешните интерпретации на ликовите со кои се соживуваа изведувачите. Ликовите беа успешно прикажани.

Крајот на претставата е дочекан со вистински овации од страна на публиката. Тоа беше израз на најголема благодарност за премиерната изведба, за пријатната вечер што им ја приредија актерите – пензионери.

Сите шеснаесетмина протагонисти многу успешно и на општо задоволство ги одиграа своите улоги. Според многумина добри познавачи на оваа уметност, пензионерите аматери покажаа многу артистички талент и умеенја. За пример беше Новко Петрушевски во улогата на Ачи Трајко, Славица Ламбаша во улогата на Ленче, Миланка Зафировска во улогата на Мирса, Љубица Кузмановска во улогата на Донка, Радосвет Илиевски во улогата на Бошко, како и сите други актери: Надежда Булатовиќ, Добринка

Петрушевска, Стана Кипријановска, Русомир Јаневски, Влајко Петковски, Стојчо Гиевски, Стојчо Митевски, Владо Пешевски, Стефан Илиевски, Драгољуб Димитриевски и Јовица Стојчевски. Режијата беше на Стоје Додевски.

Целата претстава беше изведена на високо артистичко ниво. Некои од медиумите ја нарекоа култна претстава. Добрите познавачи на оваа уметност оценуваат дека изведбата го надминува аматеризмот и дека е многу поблиску до професионализам. Критиката позитивно ги оценува и успешните решенија на сценографијата, kostимографијата, како и прикажаните инсери на видео бимот поставен на сцената.

НОВКО ПЕТРУШЕВСКИ,
носител на улогата на Ачи Трајко,
одговорен на драмската работилница:
ТРУДОТ СЕ ИСПЛАТЕШЕ

– Многу труд и време вложивме во подготовките на претставата. По премиерното прикажување сите сме презадоволни од постигнатиот успех. Тоа значи дека трудот ни се исплати со прекрасната изведба на оваа битова драма. Претставата се одвиваше беспрекорно. Најдобра оцена и критика даде публиката со силни аплаузи за време на изведбата, како и по нејзиното завршување. Во нашиот град и натаму се говори за оваа премиера.

Куманово живееше со премиерната изведба на ова драмско дело на Васил Иљоски. Импресиите се уште се доживуваат и прераскажуваат во многу средини во градот. Такви сознанија пристигнуваат и од повеќе места од Македонија по проследувањето на инсери од оваа претстава на МТВ во емисијата „Трето Доба“. Честитки пристигнуваат од сите страни. Тие се дотолку позначајни, зашто оваа претстава е изведена од пензионери од најразлични занимања и професии, кои немале никакви контакти со овој вид уметничко творештво. Ниту најголемите скептици не можеа да очекуваат дека оваа пензионерска драмска работилница може да постигне ваков успех.

СЛАВИЦА ЛАМБАША, носителот на ликот Ленче Кумановче: **ПРЕТСТАВА ЗА ПАМЕТЕЊЕ**

– По занимање бев хемиски лаборант. Со глума не сум се занимавала. Сега како член на драмската работилница добив улога да се поистоветам со главниот лик на Ленче. По премиерното претставување во преполанта сала на Центарот за култура, сите сме презадоволни. Успеавме добро да се поистоветиме со доверените улоги. По сите оцени и честитки што ги добиваме, изведовме успешна претстава. Во градот се уште се збори за оваа остварување.

Покрај премиерната изведба, претставата „Ленче Кумановче“ репризно е прикажана уште два пати на сцената. Културно-уметничкото друштво „Гоко Симоновски“ со оваа претстава аплицира и за учество на Аматерските драмски средби во Кочани.

Комисијата за културно-уметнички самодејности на Здружението на пензионери Куманово изрази големо задоволство од овој голем успех на нашите аматери пензионери и планира претставата да ја прикаже за пензионерите и од други здруженија во Македонија.

Спирко Николовски

Пробиштип

За КУД „Весели пензионери“ започнаа фестивалите, пристигнаа првите награди и признанија

На 26-ти април во Радовишкото село Ињево по 14-ти пат се одржа меѓународниот фестивал на изворен фолклор „Гајда 2009“, на кој зеда учество 22 КУД, фолклорни групи и ансамбли од Македонија, Бугарија и Холандија. Меѓу учесниците и во една силна конкуренција, настапија и членовите на КУД „Весели пензионери“ од Пробиштип. Фестивалот го следеше стручна жири комисија, а го проследија над илјада посетители, вљубеници во традиционалната музика.

Учесниците на фестивалот, на-

тојуваа да се престави во што побаво и поафентично светло, како со песните, така со ората, обичаите и изворните оркестри, или соло изведби. Присутните најнапред ги поздравија градоначалникот на општина Радовиш, д-р Роберт Велков, посакувајќи им топло добр做到 и пријатен престој во оваа радовишска питомина, напомнувајќи дека целта на фестивалот е да се отгрнат од заборав убавите македонски традиции и да им се остават во аманет на младите генерации кои ќе го продолжат нивното негување.

Членовите на КУД „Весели пензионери“ од Пробиштип се претставија со претставија со еден мошне стар обичај поврзан за жетварските работи, песни и ора. Автентичноста на изведбата, на носите, песните и ората, не ги оставија рамнодушни членовите на жириото, а и бројната публика која цело време им аплаудираше. За она што го презентираа, заслужено ја освојиа третата награда од стручното жири, додека холанѓанецот Ернесто Фишер, кој на гајда отсвирал сплет македонски ора, стана добитник на специјална диплома, а го освои и првото место во категоријата соло гајда. Богатиот колорит на носите ги пленија срцата на странците, а не останаа рамнодушни и сите присути.

М. Здравковска

Културен настан

Оркестарот на московскиот театар „Баљшој“ еден од најголемите симфониски оркестри во светот, во саботата, на 16 мај, одржа концерт во „Метрополис арена“ на Скопскиот саем. Нашиот светски признат пијанист младиот Симон Трпчевски, настапи како солист со оркестарот, а диригент беше Александар Ведерников, уметнички директор на „Баљшој“.

На програмата беа: Петтата симфонија од Сергеј Прокофјев, Хамлет-фантазија увертира од Петар Илич Чайковски и Рапсодија

на тема од Паганини. Оркестарот и Трпчевски, специјално за овој концерт, ја изведоа на „Струга дука и имам“ од Панде Шахов.

Публиката беше понесена од магијата на делата на руските композитори

изведен од навистина големи уметници и со овации го проследи нивното музцирање. Убаво беше да се присуствува на една манифестија од висок ранг, на која меѓу многубројната публика покрај многу млади, забележително беше и присуството на посетители од третото доба...

Т. Г.

Д-р Костадинка Бојкова – невропсихијатар во Геронтолошкиот завод „13 Ноември“

Лекар на годината

• Д-р Бојкова Вие сте лекар неуропсихијатар и повеќе години работите во геријатријскиот дом „13-ти Ноември“ во Гочче Петров во Скопје. Како дојдовте на оваа работно место? Ова Ве прашувам бидејќи тогаш сте биле млада, а содржината на професионалната работа на работно место, Ве упатила да работите со луѓе од третото добра.

Едноставно кажано животните случувања ме донесоа на овие животни патеки. На оваа мое вработување претходеше седум години работа во Радовиш, а желбата да се вратам во Скопје беше голема. Во потрага по решение животот ме донесе во оваа установа, во која сум и денес.

• Какви беа Вашите први искуства?

Беа многу поразлични од оние кои ги имав на претходното работно место. Тука пациентите се со повеќе заболувања, со посложена патологија, периодот на третирање е многу подолг, можеби и малку и трауматичен.

• Тешко ли е да се работи со оваа категорија на пациенти, кои помалку или повеќе се упатени на персоналот кој се грижи за нив во установата?

Не е лесно, во секој случај! Тука се грижиме и за здравјето на пациентите станари, но и за сите нивни потреби и проблеми. Се трудиме да им пружиме заштита и нега. Ние сме им еден вид „сурогат“ на нивното семејство, кое многу им недостасува. Значи, нашите пациенти, покрај болките од болеста ги мачи и болката од недостаток на нивните блиски. Во сето ова сме повеќе или помалку успешни, но најтешко е да ја задоволиме во потполност последната нивна потреба, лубовта. Иако, морам да кажам, дека има пациенти кои секојдневно ги посетуваат нивното семејство, а тука се заради потребната нега.

• Од кои заболувања најчесто ги третирате Вашите пациенти - станари?

Секакви, но преовладуваат хронично дегенеративните заболувања, како што се алцхаймеровата болест, васкуларна деменција, цереброваскуларни инзули, болести чиј третман е долготраен, макотрен и тежок, и за пациентите и за тимот. Во установата има пациенти со многу големи проблеми, од здравствен аспект.

• По некоја случајност сум посетила некоја вакви или слични установи. Пријателот сум изненадена од амбиентот во геријатријскиот дом „13 Ноември“. Мирно е, чи-

сто и приятано. Можам да речам дури поубаво од некои установи каде е многу посакано. На што се должи сето тоа?

Веројатно на сите нас и на Управата. Но морам да кажам дека и ние како и сите други установи имаме потреба од финансиски средства со кои животот на нашите станари пациенти би им го направиле уште поубав и попријатен.

• Според менталитетот на луѓето од нашиве простори многу стари луѓе одењето во ваква установа нерадо го прифаќаат. Од друга страна пак изградба на дом за стари луѓе во многу градови и пензионерски здруженија е нешто за кое сонуваат со години и го очекуваат како решение за сместување во кое ќе имаат со еден збор кажано се: 24 часа здравствена нега, популарен оброк и што е уште побитно за оваа популација дружење со своите врсници.

Какво е Вашето мислење за овој вид сместување, земајќи го во предвид брзото темпо на живот и окупирањата на луѓето со тековните сопствени обврски и проблеми?

Штом го посакуваат, како што велите, е решение, иако некои пациенти тешко го прифаќаат. Тука би потенцирала еден друг проблем – економскиот. Многумина немаат средства за да бидат тука сместени, а нивните семејства исто така не се состоја да парциципираат. Најскапото лекување е лекувањето на болни од третото добра. Затоа многумина на кои им е потребно вакво згрижување, остануваат незгрижени. Овој факт наметнува размисла дека сите треба поинаку да размислуваат. Луѓето треба уште кога се помлади да размислуваат за себе кога ќе дојдат во постари години и да издвојуваат некои средства, се разбира ако за тоа имаат можност. Исто така и општеството треба да се ангажира повеќе преку разни форми и прописи.

• Сметате ли дека општеството води доволна грижа за популацијата од третото добра или таа е маргинализирана како и во многу други земји во светот?

Мое мислење е дека не се грижи доволно и има простор за разни форми луѓето од третото добра да бидат вклучени активно во општеството, како и да бидат организирано опфатени во разни облици на доедукација, рекреација, дружење, па ако сакат и во некои начини и форми преку кои ќе може да се подобри и нивниот стандард, иако сето ова постои во извесна мерка. Луѓето од третото добра се и умни и вредни, а во себе имаат акумулирано огромен потенцијал на знаење и искуство. Тоа мора да се искористи и ќе има обострана полза и општеството, а и самата популација.

• Д-р Бојкова сигурно секојдневно се скреќавате со многу судбии и проблеми на Вашите пациенти - станари. Како се справувате со сето тоа? Сигурно е потребно многу трпение, разбирање и стручност?

Потребно е и тоа многу! Јас никогаш не сум ги делела луѓето на генерации. Можеби имам таков ментален склоп на карактерот. На луѓето, а посебно на овие мои пациенти им приоѓам со голема почит кон нивните проблеми и животни драми.

• Сигурна сум дека многумина од овие луѓе во тимот што се грижи за нив, а посебно во Вас како лекар за „душата“ која е најранлива кај секој, а посебно кај овие луѓе за кои се помалку имаат време нивните блиски, сте им замена за децата, за роднините. Се врзувате ли за нив или секогаш ја држите дистанцата лекар - пациент? Како се справувате со тоа?

Лично им приоѓам со големо разбирање. Се трудам да им ги покажам моите емоции кон нив, но не се врзувам, а и не држам дистанца. Со нив сум во контакт овде и сега, за се. Но, критична сум и реална кон своите можности и така се однесувам. Се грижам да им помогнам и олеснам од секој аспект, како што реков, во граница на моите стручни и човечки можности и мислам дека во тоа успевам.

• Го добивте признанието: „Лекар на годината“. Ви честитам. Кажете ми што претставува за Вас ова признание?

Секое признание е потврда за вложените континуирани напори и резултати. Се разбира дека признанието ме радува и ме поттикнува на понатамошна работа.

Мислам дека оваа признание го заслужуваат многумина од нашата установа. Оваа година честа да го добијам ми припадна мене!

Калина Сливовска Андонова

Интернетот - нераздвоен дел од животот на постарите

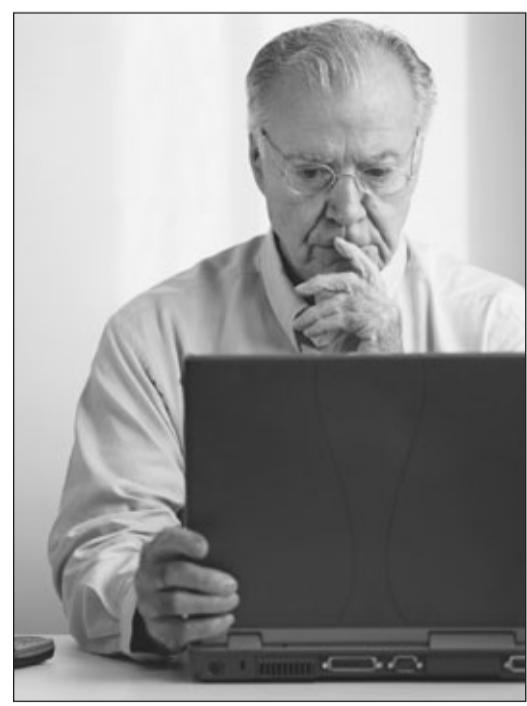
Пред десетина години многумина не само што не користеа интернет туку и незнаеа како би го користеле. Денес интернетот го користат сите и децата и луѓето од третата добра и од ден на ден тој станува неразделен дел од животот како едукација, разонода и драгарување.

И Македонија доживува бум во користењето на интернет услугите, а најдобар доказ за тоа е што во изминатите две години е удвоен бројот на претплатници. За периодот од две години бројот на претплатници на оваа услуга пораснал дури за девет пати. Од 15 018 корисници во 2006 година, во 2008 година оваа бројка изнесува 147 744 корисници. Со ова Македонија убедливо води пред повеќе земји од Европа и регионот. И покрај овие убави податоци и факти, Република Македонија има простор да напредува во однос на интернет услугите и во насока на зголемување на бројот на интернет корисниците, како и за зголемување и подобрување на интернет и останатите услуги од овие области.

Меѓу претплатниците на интернет, значаен дел има и од возрастните – припадниците на третата добра. И ним интернетот им стана најдобрата врска со познатите и непознатите, со луѓето од светот. Многу страници се отворени за таа цел. Годините при тоа ништо не значат. Пот на мрежата се раѓаат пријателства меѓу луѓето со старост од 7 до 77 години. Денеска луѓето од сите животни возрасти, па и од третата добра, запознаваат луѓе ширум светот и дознаваат за нив информации кои можеби ниту нивните најблиски не ги знаат, затоа

што на многумина им е полесно да ја отворат душата пред оние кои никојпат не ги сретнале.

И додека комуникацијата меѓу младите преку интернет е сосема нормална работа, многумина ги изненадува кога тоа го прават и луѓето во години.

На пример постара жена со семејство и со возрасни деца, преку интернет склопува нови познанства со личности од спротивниот пол. Сигурно ќе се прашате, лекува ли

така некаква скриена тага, депресија, празнина, или едноставно сватила дека современиот начин на комуникација меѓу луѓето и овозможува стекнување на нови пријателства без разлика на полот и возраста, проширување на знаењата, зголемување на искуствата...

Специјалистите денеска во интернетот гледаат се подобра алатка за ослободување од константниот стрес. Интернетот овозможува многу предности кои во директните контакти меѓу луѓето ги нема: контрола на степенот на интимноста, можност за избирање на личноста со која ќе се дружиме според сопствените склоности и желби, потоа чувството дека секојпат сме тутка во центарот на настаните, но заштитени со топлината на собата од која се упатуваме кон тој виртуелен свет. Сепак, многумина сметаат дека тоа е едно осамено место кое всушност не оддалечува од вистинските луѓе наместо да не соединува. Искуствата пак на оние другите за кои главно зборувавме, вели дека дури и пронаоѓајќето на брачен другар преку интернет е вистински остварливо, па дури и сигурно без разлика на годините.

Во бесплатните курсеви за обука на компјутер, што ги финансира Владата на Република Македонија се вклучува и многу возрасни граѓани. Денеска ним широко им е отворен прозорецот кон светот. Никојпат не е доцна да научите да се служите со компјутерот и интернетот. Предностите брзо ќе се почуствуваат.

Ц. Илиева

Наместо лекари - сообраќајци, ќе имаме семејни лекари

Настинката или грипот не треба да се лекуваат во ординациите. За нив се добива само телефонски совет од матичниот лекар. Тој, освен основните прегледи, може да земе и брис од грлото на матката, да направи и мала хирушка интервенција, да вакцинира, да ја следи бременоста на родилката, да ви ги прегледа очите и ушите, но и да дежура во ноќна ургентна служба, по пет часот, кога му завршува работното време. Во ординацијата може да се рекреираат и оние со прекумерна телесна тежина или проблеми со држењето на телото. Вака изгледа лекувањето кај семеен лекар во Холандија, земја од која сакаме да го ископираме овој дел од здравството. Македонските здравствени власти од холандските колеги во овој момент учат за семејната медицина, која сакаат да ја востановат до 2020 година. Студите, пак, за неа почнуваат од септември.

Матичниот лекар во Холандија вообичаено води цели семејства.

- Доколку сака некој член од семејството може да го промени лекарот, но тоа ретко се случува. Многу е поволно тоа што се следи здравјето на сите членови, а се знае и историјата на болестите. Ние лекуваме од бебиња до стари лица. Јас имам стотина семејства со кои работам повеќе од 30 години – вели д-р Мартин Кох, семеен лекар во Хаг, Холандија.

Во неговата ординација, која повеќе личи на мала поликлиника, за пациентите има и аптека и стоматолошки оддел. Сè за пациентите на едно место, вели д-р Кох овозможува повеќе заработка на лекарите, а тие помалку ги чинат и осигурителните компании, во кои се уплатува за основно здравствено осигурување.

- Семејните лекари покриваат 90 проценти од интервенциите кај граѓаните. Останатиот дел се одвива во болниците и клиниките. Тоа им одговара и на осигурителните компании кои склучуваат договори со здравствените установи, зашто кај нас услугите се и за три пати повеќи – вели д-р Кох.

За разлика од неговите македонски колеги, кои во договор со Фондот за здравствено осигурување пари добиваат според бројот на пациентите што ги водат, во Холандија трудот се вреднува и според бројот на извршените услуги.

- Порано ни плаќаа само според бројот на пациентите, но тоа се промени зашто бевме обесправени ние што повеќе работиме – вели д-р Кох.

Тој, за време на нашата посета, објасни дека нема ограничување за бројот на рецептите што може да ги издаде, но и дека мора да лекува само според медицинските протоколи.

- Во оваа голема книга точно пишува во каков случај како се реагира. Таа е нашата волилка, а лекувајќи според протоколи сме заштитени од тужби. Тие овде не се непознаница – ни објасни нашиот сговорник.

Проектот семејна медицина кај нас ќе се води за да го зајакне примарното здравство. Експертите велат дека треба да се промени сегашната слика во која матичните лекари се претворени во сообраќајци, пишувачи на уплати. Новиот принцип на работа треба да ги расторава болниците и клиниките, а да останат повеќе средства за инвестиции.

- Истражувањата покажуваат дека кај нас има огромен дел пациенти што треба да се третираат во примарното здравство, а одат во секундарното или терциерното. Затоа целосниот систем на примарна здравствена заштита ќе се промени. Оние матични лекари што веќе специјализирале ќе одат на доедукација – објаснува д-р Глигор Димитров.

Инаку, за едукацијата се планира средства да оддели и Министерството за здравство, а пари да се искористат и преку кредит од Светска банка.

„Nova Македонија“

Секогаш тука за вас

Сите удобности во животот со незамисливи без електричната енергија.
EVN Македонија се грижи електричната енергија да ја дистрибуира навремено и квалитетно до вашите домови и компании, овозможувајќи ви побогат и попријатен живот.

0890 12345 info@evn.com.mk

EVN
macedonia

Mentat Ментат тоник и билни таблети! Делуваат на целиот организам, ја подобруваат концентрацијата, меморијата и менталниот капацитет на луѓе од сите возрасти, особено кај деца на училишна возраст и студенти. Се препорачуваат за ублажување на чувството на умствен замор, стрес, стравови без посебна причина и вознемиреност, нервна и ментална исцрпеност! Се препорачуваат за смирување на хиперактивни и проблематични деца! Ја подобруваат функцијата на нервниот и мускулниот систем!

Cystone Тоник и билни таблети за акутни и хронични воспаленија на мочниот меур, уринарните патишта и бубрезите. Се користи и при уринарни инфекции за време на бременост; при појава на бактерија Ешерихија коли во урината; делува при појава на камчиња во бубрезите, при што ги намалува болките и многу често овозможува нивно исфрлање.

Увозник и дистрибутер ЛЕМАГ Доо Скопје

02/ 30 69 588

„Свински грип“ - нова варијанта на H1N1 вирусот

Во април оваа година светот го обиколи веста дека во Но-во Мексико избувнала епидемија на грип што се заканува да поприми светски размери, да се прошири на сеекаде. Актуелниот предизвикувач на грипот во Мексико, според Светската здравствена организација, е нова варијанта од поттипот H1N1 кој претставува комбинација од човечки и животински вирус. Вообичаено, од грип почесто заболуваат децата и постарите луѓе. Во овој случај, меѓутоа, парадоксално, предизвикувачот на грипот напаѓа млади здрави луѓе.

Какво заболување е грипот? Грип или инфлуенца претставува вирусна инфекција на респираторниот систем. Инфекцијата е многу заразна, се пренесува по капков пат од човек на човек со кивање, кашлање и директен контакт, со гушкање и бакнување, а може и индиректно, преку предмети загадени со секрет од респираторниот систем. Симптомите почнуваат по инкубација од 1 до 4 дена и вклучуваат главоболка, висока температура, грозница, мускулни болки по целото тело, истоштеност, губиток на апетит, кивање, кашлање. Симптомите може да траат околу една до две недели и потоа болниот да се опорави. Меѓутоа заболувањето може да продолжи со компликации како што е пневмонијата која во некои случаи на ослабнат имунитет, специјално кај постари лица, може да доведе до смртен исход. Постојат три различни типови – A и C. Најчести и најопасни се вирусите на грип од типот A, бидејќи тие можат да предизвикаат грип во епидемска форма, дури и во пандемички размери, поради нивната нестабилна антигенска структура и потенцијалот за често мутирање, што има за резултат мала или голема антигенска промена. Голема антигенска варијација се случува од време–навреме, обично на 2 или 3 години и тоа кога на новата варијанта на вирусот не можат да дејствуваат постојните антитела кај популацијата стекнати од претходните контакти со старите соеви на вирусот. Протеините во обвивката на новиот вирус наполно го менуваат својот изглед, така што имуниот систем не може да го препозна вирусот во него-вата нова форма. Најтешка пандемија со висока стопа на морталитет се случила во 1918 година, предизвикана од нов сој на вирус поврзан со свинска инфлуенца A вирус, т.н. Шпански грип што убил околу 20 милиони, многу повеќе од вкупниот број на убиени во Првата светска војна. Поблага, но доста раширена пандемија избувнала 1957 година, како грип A, наречен Азијски грип, а имало пандемија и во 1968 година од „Хонгконг“ инфлуенца A вирусот.

Зошто веста за епидемијата во Мексико го вознемира светот? Затоа што се работи за голема антигенска варијација, за нов сој на вирусот на инфлуенца A, кој е комбинирана варијанта од човечки, свински и птичи A вирус, према кој населението на светот нема имунитет. Болеста се пренесува од заболена свиња на човек и од човек на човек. Сезонските вакцини кои се прават по препорака на Светската здравствена организација секоја година не можат многу да помогнат, бидејќи не ја содржат новата варијанта на сојот на инфлуенца A вирусот, а за да се направи нова вакцина со актуелниот сој на вирусот кој се појавил во Мексико и се заканува да се прошири во светот, потребни се неколку месеци.

Поради вакви случаи, научниците работат на изнаоѓање на универзална вакцина, која би ја елиминирила потребата од годишни, сезонски вакцини и би претставувала заштита од пандемии. За оваа прашање, на многу интересен и илустративен начин пишува Alexander Hellemans во написот „Да се победи грипот со една единствена вакцина“ во „Scientific American“ 2008. Тој истакнува дека пионер во таа работа е белгискиот научник Walter Fiers, кој се бави со молекуларна биологија и кој долгите години ја проучувал структурата на инфлуенца A вирусот. Негова цел и сон на многу научници со децении е да се направи универзална вакцина и со една единствена инјекција, слично на некои од детските вакцини, да се создаде доживотен имунитет и за грипот, посебно за најопасниот од типот A. Но, тоа не е воопшто једноставна работа, поради магичното свойство на „интелигентниот“ и „итар“ инфлуенца A вирус постојано да се менува, да мутира. Надворешната обвивка на овој вирус постојано го менува својот изглед. Таа главно има два протеина: хемаглутин и неуронамидаза. Гените одговорни за овие протеини доведуваат до чести мутации кои ја имаат за резултат претходно споменатата мала антигенска промена. Ако пак дојде до комбинација на гени од различни животински и хумани соеви резултатот е голема антигенска промена и пандемија. Наспроти овие два протеина кои се подложни на промени, кои го менуваат „рувото“ на вирусот и го прават непропознатливо, научникот Walter Fiers, на обвивката на вирусот пронашол еден протеински сегмент, наречен M2e што не може да се промени и верува дека со негова помош може да се направи универзалната вакцина како заштита од пандемии. Таа секако не може во овој момент да биде решение за актуелната епидемија во Мексико, која се заканува да прерасне во пандемија. Постојат проблеми за нејзиното испробување на луѓе, бидејќи не е етички намерно инфицирање на волонтери за да се види дали вакцината е ефикасна. Затоа додека се решат проблемите за нејзината примена на луѓе, во врска со епидемијата во Мексико, која се заканува да прерасне во пандемија, останува да се применат стандардните епидемиолшки и хигиенски мерки: карантин во ризичното подрачје, спречување на комуникации со истото, избегнување контакти со заболени, миење на рацете, забрана за увоз на свинско месо и сл.

Решение е универзална трајна вакцина за грип, но ќе треба да се почека таа да се создаде! Да се надеваме дека тоа ще убие идно време ќе го дочекаме и ние сегашните пензионери!

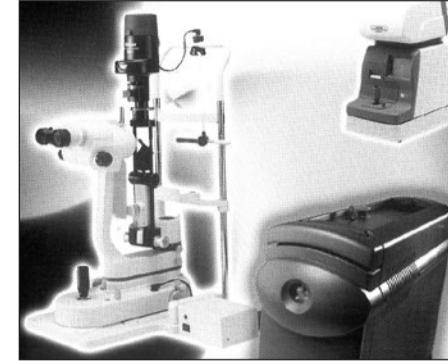
Прим. д-р М.К. Петрушевска

Очите - прозорец на здравјето

Видот е едно од најважните сети на човекот. Окото е прецизен прозорец на восприемање на надворешните сликовни информации. Исто така, велат дека тоа е и огледало на внатрешните случајувања на организмот. Во очите можат да се видат сите емоции кои ги носи човекот, а во последните години преку нив се дијагностицираат и одредени заболувања дури и пред да се манифестираат симптоми.

Токму затоа е потребно барем еднаш во две–три години во помладата возраст да се проконтролира и да се прегледа окото кај стручно лице, лекар–офтамолог. Д-р. Мирјана Саздовска од специјалистичката ординација за очни болести „Окулус ЕМ“ од Скопје, вели дека повозрасните, оние над 45 години не треба да чекаат да забележат промени во видот за да побараат лекарски преглед. На таа возраст потребно е тоа да се прави барем еднаш во годината. Причина за ова е што во таа возраст најчесто се

слушаат промени во организмот, појава на покачен крвен притисок, шеќерна болест и други заболувања кои

директно или индиректно го напаѓаат видот. Често се случува пациентите да дојдат за обичен рутински преглед или да бараат очила, а притоа да се откријат и други заболувања на окото. Најчесто се откриваат покачен притисок (глауком), сенилна дегенерација на ретината, катаракта и друго,

ПЕНЗИОНЕР мак мај 2009

или честопати се отвара шеќерна болест преку наодот на очното дно. Во овие случаи контролата на очите се препорачува да се врши на секои 3 до 6 месеци, а во одредени случаи веднаш да се пристапи кон ласерско лекување или друго лекување на ретината. Колку порано пациентот се јави во очната ординација – толку лекувањето е поефикасно. Кај повеќе заболувања, во понапредните стадиуми на промена на ретината, ако не се третира проблемот на окото, видот може без симптоми одреднаш да се изгуби. Технологијата на интервенции со крупни чекори оди напред. Операциите се покуско траат и се речиси безболни.

Прегледите се вршат во државните и приватните очни ординации. За сите услуги од обичен преглед до посложени интервенции во државните и приватните очни ординации кои склучиле договор со Фондот за Здравствено осигурување и работат со сини картони или чекови од пензија – потребен Ви е уплат од Вашиот матичен лекар.

К. Кајмаковска

Внимателно со хормоналната терапија во менопауза

Нови две научни истражувања покажале дека хормонската терапија кај жените во менопауза, поврзана е со намалување на мозокот и со намалување на конгенитивните способности. Ова е прв знак за церебрално–васкуларно заболување, објавил американскиот магазин „Neurology“. Некој претходни истражувања покажале дека естрогенот, земан заедно со или без прогестерон кај жените по 65–тата година од животот го зголемува ризикот од развој на деменција и опаѓање на конгенитивните способности, како што се проблеми со бистрото мислење и помнење. Новите студии имале за цел да утврдат како хормоните можат да влијаат врз помнењето и способностите за мислење. Истражувањето, спроведено на 1.400 жени на возраст од 71 до 89 години било предвреме прекинато, откако научни-

ците откриле дека хормонската терапија ги зголемува здравствените ризици и не помага при спречување на појавата на срцевите заболувања. Со скенирање на мозокот на испитаничките, научниците откриле дека на жените кои земале естроген, со или без прогестерон, им се намалил мозокот и тоа во два одделни дела, што не било случај со жените кои земале плацебо. Скенирањето покажало дека естрогенот придонел за намалување на предниот мозок за 2.37 кубни сантиметри, како и на хипокампусот за 10 кубни сантиметри. Овие два дела на мозокот се поврзани со процесот на мислење и со способноста за помнење. Намалувањето на волуменот на хипокампусот го зголемува ризикот за појава на деменција. Ефектите биле најевидентни кај жените кои пред земањето на хормонската терапија веќе имале проблеми со

помнењето. Ова покажува дека естрогенот негативно влијае врз способноста за помнење кај жените кај кои веќе се присутни невродегенеративни процеси. Со втората студија, научниците откриле дека хормонската терапија нема никаква поврзаност со зголемување на волуменот на малите мускулни лезии на мозокот или со „тврките мозочни удари“, кои честопати се прв знак за церебрално–васкуларно заболување.

Ова значи дека негативните ефекти на хормонската терапија врз когнитивните способности не е примарно поврзан со вакуларна болест, туку со невродегенерација, како што покажала и првата студија. Но, како и да се во животот, постојат моменти и случаи кога мора да се одбере едно од двете зла. Правило е да се одбере помалото!

K.C. A.

Сателитска навигација во служба на третото доба

Сателитската навигација насекоро ќе може да им помогне на луѓето од третото доба полесно да се сносаат низ супермаркетите. Научниците од Њукасл работат на уред што ќе функционира на ист начин како и GPS – навигацијата на автомобили. Таа го користи системот за глобално позиционирање во комбинација со локациите координати на мобилниот телефон. Проектот е финансиран од Британската влада со цел да се промовираат нови начини за искористување на дигиталните технологии за помош на постари и изнемоштени лица, бидејќи многу постари луѓе не можат да се движат нормално па дури можат и да се изгубат во непозната средина. Британскиот тим планира да продолжи со тестирање на нови направи кои што ќе можат да им помогнат на болните и на старите луѓе. Во моментов на универзитетот во Њукасл тестираат уред што ќе биде наменет за лицата со деменција, со цел да се лоцираат и да се вратат во своите домови во случај да неможат тоа да го сторат сами.

Научниците пак од Франција, во два старски домови за изнемоштени лица ќе воведат компјутерски систем чија задача е мониторинг и информирање на лекарите и другиот персонал за здравјето на станарите и случајувањата во домовите. Во секоја просторија инсталирани ќе бидат сензори, кои во случај на здравствени и други проблеми на станарите можат да испратат алармен сигнал на нивните роднини, лекари, службата за итна помош, противпожарна служба и друго. На системот работат тимови од инженери, геријатри, лекари и други, а во минатата година бил испробан на 14 доброволци постари од 65 години. Слични ком-

пјутерски системи ќе бидат усовршени за инсталирање и во болниците.

Исто така се покаже се развива далечински контролираната медицина. Не така одамна ваков начин на лечење и снимање, беше употребен само во некои уреди и методи и тоа воглавном каде што се употребува ренгенските зраци и радио активните елементи. Денес состојбата е сосема поинаква, па дури и земањето на лекови може да биде со притискање на само едно копче или тастер. Истражувачи-те на универзитетот во Сиднеј, конс-

труираше инплантант за контрола на болеста инконтиненција (неконтролирано празнење на мочниот меур) кое како проблем вообичаено се јавува кај популацијата од третото доба. Онкологите пак анализираат можност за создавање моќно оружје во вид на „бомба имплантант“ во која ќе биде сместена одредена количина од ле-

кови кои би го уништиле само ткивото на ракот, а не и околното здраво ткиво. На маркираното место, со едноставно притискање на копче, т.с. со далечинска команда би експлодирала „бомбата“. Покрај далечински управуваната медицина, постојат и многу програми (софтвери) со помошта на кои компјутерски се откриваат разни болести, од пред наталниот период, до длабока старост. Покрај скенирањето на мозокот со компјутерска томографија, американските научници од Калифорнија, развиле техника со која е можно да се препознаат дури и соништата на човекот, што може да биде корисно пред се во психијатиските дијагнози, но и во многу други домени. Огромна е примената на ласерите во медицината. Терапија со ласер е многу развиена во третманот на голем број болести: мигрене, дијабетис, инфаркт, тумори и карциноми, менингитис, асма и уште многу други болести. Постапката е безболна и може да се применува и во многу комплицирани оперативни зафати. Во овој метод искористен е пулсирачкиот ласерски бран, како инфра црвената светлина, така и магнетните својства и влијанија на одредени магнети. Нивното заедничко дејствување има можност за трансформација на болните и оштетени клетки во здрави. Иако се применува во многу земји во светот, зачетоците на оваа терапија се во Русија. Постојат уште многу пријеми за примена на нови технологии во медицината, а ерат на овие апликации во сите свери на животот и за сите популации, како и за популацијата од третото доба, допрва доаѓа.

К.С. Андонова

Почитувани читатели на весникот „Пензионер плус“

Во изминатиот период ни се јавувавте со Ваши сугести и предлози. Некогаш имаше и забелешки, но воглавном низ Вашите писма се гледаше дека весникот Ви се допира. Вашите јавувања придонесоа весникот да има убави и интересни содржини. Пишувайте ни и во иднина. Така весникот ќе биде уште подобар и побогат. Информирањето мора да биде двострано за да ја постигне својата цел. Како што Ви е веќе познато Вашите писма можете да ги испракате на e-mail адреса:

како word документ,
или по пошта отчукани на машина на следнава адреса:
„12 Ударна бригада“ број 2 – зграда на ССМ
1000 Скопје

Овие адреси важат и за Вас почитувани читатели кои го читаат весникот на Web страницата на СЗПМ,

Од редакцијата

Огранок „Старо корзо“ од Прилеп

Деновиве имав можност да го прочитам весникот „Пензионер плус“. Се радувам на излегувањето на весникот, затоа што ние пензионерите ќе можеме да прочитаме како работи Сојузот на здруженијата на пензионерите, со што се занимаваат пензионерите, нивните пофалби, критики и забелешки на работата на здруженијата.

Во Р. Македонија голем е бројот на пензионери и скоро во секој град постои здружение на пензионери. Кога бројот на пензионерите во општината е голем за подобро да работи здружението, има формирани свои ограноци. Така е и во Прилеп.

Ограноците имаат управен одбор, а некои имаат и свои пристапи кааде што пензионерите 2-3 пати во неделата се собираат. Пензионерите одржуваат свои состаноци, играат шах, домино, карти и дискутираат за многу работи, доставувајќи пофалби и

критики до Здружението. На овие состаноци бројот не е голем. За да биде присуството поголемо, управниот одбор на огранокот треба да изготви своја програма за работа и активности. Со оваа програма и овие активности, интересот кај пензионерите е многу поголем, дружењето меѓу пензионерите ќе биде поинтересно и помасивно. Многу пензионери ќе сакаат да присуствуваат на состаноците за да разберат кои активности се преземени.

Програма и активности на огранокот:

1. Да се повикаат стручни лица и да се одржат предавања за здрава исхрана и здрав живот, предавања од областа на медицината: за срце, притисок, грип, употреба на лекови и др.;

2. Заедничка посета на фирмии од градот;

3. Посета на историските места во градот и околината и при овие организирани посети да се пови-

каат лица од Сојузот на борците кои би евоцирале спомени;

4. Исто така може заеднички организирано да се посетат и други места коишто имаат историско значење;

5. Да се организираат еднодневни екскурзии со посета на значајни места во Македонија;

6. Еднаш или повеќе пати во текот на годината да се организира пензионерски еколошки ден со садење на садници во градот или околината. Оваа акција треба да се организира во соработка со локалната самоуправа и шумското претпријатие кои ќе обезбедат садници, превоз и друг материјал;

7. Да се организира заедничка пензионерска друштвска вечер.

Ова би било само дел од активностите на огранокот.

Тошко Јонески
пензионерско здружение
во Прилеп
огранок „Старо корзо“

Натпревар на пензионерки солисти

Како пензионер активен во свегата на музиката, поезијата и воопшто во културните забиднувања имам едно мое видување и предлог. Имено за масовна заинтересираност на пензионерите мислам дека недостасува организиран натпревар на пензионерки солисти за најдобар тенор, сопран, алт, баритон и бас. Пред одбрано

жири, инструменти и пред камера да се претстават кандидатите со песни по свој избор и снимките да се презентираат во емисијата „Трето доба“ на МТВ. Верувам дека тоа ќе предизвика голема заинтересираност и доказ дека пензионерите можат да го губат слухот, но не и духот за натпревар и дружење.

Кандидатите за финалниот избор ќе се претстават со по три песни и тоа од народната, старогреческата и забавната музика. На тој начин би се одбрале истинските фаворити.

Сава Таховска
пензионерка
од Скопје

ПОЕТСКО КАТЧЕ

ПРВО НАГРАДЕНА ПЕСНА НА ПОЕТСКО-МУЗИЧКА ВЕЧЕР ВО КУМАНОВО

ВЕЧНА ЉУБОВ

Само лудиот поет во животни измами вгнезден
Раката расцутени розиоловува од зимски ветер
Потоа со спокоен чекор кон незнајното нешто ита
Бездруго животот....измамник знаен вечен
Повторно од измама во прелага го свитка
Со раката рози....средба љубов вечна му вети

Поради тоа сознание мамливо до бескрај
Низ синило матно времено во зимски ветер
Со раката рози вгнездени во насмеан чекор
Поетот кон незапирлива животна река ита
Неизбежните дувла волчији свиткани во белина
нема

Незабежан од глутници гледни одамна ги мина
Пред него животната река разлеана низ синило
матна

Тивкиот насмеан чекор во прегратка го влече

Првите чекори напижани на надежи луди
Поминаа низ немионовни животни препки
Поетот опиен од миризливата раката росна
На брзакот зад првиот свиок не се сети
Почуствува....матната во неврат го носи
На сунот од камбарија стара утеша му беше
Тој во последните чекори шепотливо се вплетка

Во здравје и болест, богадство и беда
Што господ составил само смртта го кине

Незнам....Можеби поетот повторно згреши
Но зад себе остави траги слеани во тивок шепот
Боже....Конечно ја доловив вистината
Единствено твојата љубов живее вечно
Затоа прости ми....Милозливо те молам
Воскресни ја ракаткава бескрајна чедна
Врати ја во бескрајно синило матно
Нечија раширена дланка бездруго ја чека
Со неа љубовта земска да ја сртне
Заедно со твојата која трае вечно

Богатин Јосимовски
пензионер

од настаните во с. Разловци и вооруженото востани 1876 година за конечно ослободување од турското ропство и создавање на сопствена држава. Туризмот во Македонија може и преку посета на овие историски места и настани да се обогатува, државата да се афирмира и да го потврдува сопственото постоење и историја.

Драган Бозаревски

Писмо до редакцијата на весникот

Почитувачкајќи ја последната страница од весникот, почувствува некаква восхит и посакав да Ви напишам неколку реченици. Ќе беш некоректен и себичен ако не кажев нешто пофално, позитивно за новоотворената страница (16) анкета на нашиот и Ваш весник „Пензионер плус“.

Целата страница има прекрасен преглед, со прекрасни фотоси на истакнати и заслужени жени пензионерки и активисти, кои што многу храбро и симпатично прокласат на староста (а не признавам

дека се стари) со самопреогрната (безпочин) активност и со нивните исказувања, различни и посебни по содржина, која од која е посодржана. Страницата, просто, слободно дише, а содржината едуцира како треба да се живее и работи во трето доба. Сите Вие: Нурие, Даница, Мирослава, Цвета, Мирјана, Невенка, Марија и Ружа, со вашите искази сте пример за жене пензионерка. Вашиот пример треба да го следат илјадници пензионери и пензионерки.

Верувам оти Вие не ќе имате време за старење, зошто цврсто

сте врзани (се уште) за младоста. Ве ценам и се храбрам од Вашите зборови. Сите вие давате текстуален преглед на активности, а секој претседател на Здружение на пензионери, треба да направи табеларен преглед на годишни активности од тој текстуален преглед. Само преку масовно и активно работење, ќе го разубавиме пензионерскиот живот.

Најпосле пензионерскиот живот, ако од материјална страна е скромен, барем духовно да го направиме богат.

Со почит,
Ангел Богатиновски,
пензионер од Виница

Пензионерите во земјата на лалињата

Kога првпат ја видов Холандија, се одушевив, иако во ова мое трето доба, тоа чувство ретко ме опфаќа. Првото одушевување од Холандија, со годините се претвори во почит кон еден скромен, вреден, дисциплиниран и работлив народ. Холанѓаните се гордеат со тоа дека се луѓе кои цврсто стојат на земја и на еден дискретен начин се гордеат со се што изградиле и создале со макотрпна работа. Вистинити се приказните дека една третина од земјата ја зеле од разбранетото и студено море, кое е дел од нивната татковина.

Амстердам, главниот град на земјата на лалињата, почнува од морето, од Северното Море, како што си го викаат Холанѓаните, а каналите како граници од огромно дрво се на секаде низ градот. Ветрот кој речиси постојано дува, или подувнува, го носи мирисот на морето низ целиот град. Од централната станица се простира голем, стар и преубав мост, а близу до него се извишува стара црква и широк булевар кој води кон градот. Зеленилото и цвеќето, се како под конец подредени, за наше око се е премногу чисто. Ули-

ците, и големи и мали, и тесни и широки, сите убави. Старите згради се типични за нивната архитектура, а новите навистина се многу атрактивни.

И на секаде многу луѓе. Стари, млади, деца, бели, помалку бели, црни, темнокоси, русокоси, со коси

ртски капи, а само по некој ги шета своите внуци. Повеќето од нив едноставно се опуштаат и се шетаат низ многобројните прекрасни паркови на топлото сонце, кое во оваа земја ретко го има.

Покрај со природните убавини, Амстердам пленува со своите музеи,

или светли очи, различни, а сепак исти.

Веднаш паѓа во очи дека од реката што оди низ градот и ужива во него, има многу луѓе од третата возраст. Овој впечаток ме следи секогаш кога сум овде. Возрасни жени во розови фустани и ѕерданчиња, а мажи на

слични години со велосипеди и спо- со новите градби, старите цркви, концертните сали, библиотеките, огромниот нов стадион на Ајако, со убаво уредените ресторани и мали кафулиња... За разлика од Амстердам, малите гратчиња се приказните за себе, толку се подредени, уредни, во цвеќе и зеленило, тивки и спокојни, како и самите нивни жители. Кога

често си таму, имаш впечаток дека сите работат по цел ден, а тоа делумно е и точно. Работат младите, но и старите, работат мислиш сите!

Холандија во минатото била мокна колонијална држава, а трговскиот дух на земјата и денес е двигател на сèвкупниот живот. Холандија е кралство, но со земјата управува владата и сенатот, на чело со премиерот. Таа е социјална држава во вистинската смисла на зборот, зашто големите даноци на приходите на нејзините државјани се трошат за потребите на сите, во сите области на општествениот живот. Социјалната помош на невработените се движи од обезбедување скромни станови со минимална кирија, до парични средства доволни за секојдневен живот. Самохранилите мајки добиваат детски додаток, а во градините и училиштата плаќаат минимална сума од трошоците. Социјалните служби нудат соодветна работа за невработените, а работниот век за сите вработени е до 65 години, иако се зборува дека оваа граница ќе се помести на 68 години возраст. Висината на пензијата е 70% од просечната плата на корисникот. Секој има право и на основно здравствено осигурување. Секој холандски државјанин, маж или жена, по навршените 65 години има

право на социјална пензија, независно дали во животот бил вработен или не. И со таа пензија може да се покријат основните трошоци на корисникот, а тој/таа има право на основно здравствено осигурување. Луѓето кои заработкале повеќе и внесувале повеќе во својот пензиски фонд, имаат можност да користат посилни здравствени услуги.

Популацијата од таканаречената трета доба, може да ги користи услугите на многобројните пензионерски, или домови за стари луѓе, кои се разликуваат според условите за живот во домот и услугите што ги нудат и даваат. Секако, се разликуваат и во цените. Да споменам дека на пензионерите им се нудат многу поволни кредити за купување мали станови во одредени делови од земјите од ЕУ (Шпанија, Португалија, Италија, Грција) кои нудат поблагопријатни климатски услови за живот на постарите луѓе. Сето ова е еден дел од животот и состојбите во Холандија, земјата на лалињата. Факт е дека малку или повеќе секое општество се грижи за благосостојбата на својата повозрасна популација, но во Холандија мислам дека грижата за луѓето од третата доба може да служи за пример.

Таска Гавровска

Енодневна акција за здрава средина

Dомот на пензионерите во Пробиштип е сопственост на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, а земјиштето одколку него на државата. Но и покрај тоа, пензионерите решија да си го разубават оваа катче

за да можат жителите од третата животна доба да се чувствуваат пријатно и да имаат свое катче за одмор, прошетка и релаксација. Бидејќи најголемиот дел од површината

та околу домот е некултивирана, од Здружението се покрена иницијатива за уредување на овој дел и беше даден апел до сите нејзини членки да земат учество за негово уредување. На општо задоволство се одзваа поголем број пензионери. Најнапред просторот беше исчистен од пластичниот и друг отпад, а потоа беа засадени 250 украсни дрвца, кои се донирани од шумското претпријатие „Дервен“ од Велес и од хидросистемот „Злетовица“.

Бидејќи на засадените дрвцата им треба и понатамошна нега, определени се пензионери кои понатаму ќе се грижат за нивно окопување, наводнување и неѓување. Се надеваме дека за неколку години и овој дел кај пензионерскиот дом ќе стане убаво уредено катче, во кое пензионерите ќе можат да се одмарашат и релаксираат, а истовремено и ќе се радуваат на она што самите го создале.

М. Здравковска

ЗАНИМЛИВОСТИ

Кога ќе му се закани опасност на австралискиот полјак, тој може да трча и побрзо од КОЊ.

Годишно во светот се пие околу 135 милиони литри кафе.

Анализите покажале дека коскената срж на глувците третирани со таканаречени фактори за раст, произведувала 100 пати поголема количина на матични клетки, кои подоцна го регенерираат оштетеното ткиво и им помагаат многу побрзо да заздрават. Истражуваите од

лондонскиот „Imperial College“ веруваат дека новиот пристап би можел да најде примена во побрзото залечување на оштетувањата настанати при срцев удар или фрактура на коска.

Птиците преселници спијат додека летаат, но тоа не е некој сон, туку дремнување од петнаесетина минути. Така на пример штрковите дремнуваат со клавата потпрена на крилото.

Полските зајаци се борат стоејќи на две ноги како вистински боксери. Судии се зајчиците кои се и публиката и награда.

SEIKO
SEIKO PRECISION
**АПАРАТ ЗА МЕРЕЊЕ
КРВЕН ПРИТИСОК
HL888 FV**

- Потполно автоматски
- Клинички доказана точност
- Приказ на време и дата
- Осцилометрички метод на мерење
- Мери горен и долен притисок, пулс
- Меморија за 99 мерења
- Едноставен за употреба

аугон®
**АПАРАТ ЗА МЕРЕЊЕ
ШЕЌЕР ВО КРВТА**

Дел производство на германски
абсорбциони метод

- Едноставно вметнување на кодот на лентите(без чип)
  - Индикатор за ризик, под 70мг/дл и над 140
  - Доволно мало количество на крв за мерење
  - Резултат само за неколку секунди
  - Мери горен и долен притисок, пулс
  - Меморија за три корисници по 30 мерења
  - Едноставен за употреба
- Ленти по супер поволна цена
21ден/парче

информации
тел: 02 3218811

1480
динари
во јединица се идентични
на лентите + на илот

ПОЕТСКО КАТЧЕ

Неостварена желба

(за почнатата сопруга)

душа што дарува, простира
и облагородува
душа што сочувствува во радост
и во тага

Тоа беше желбата моја

Судбината злобна и опаката болест
...немилосрдни беа
тие предвреме го згаснаа живот твој
ја унишитија љубовта и надежта моја

Тоа не беше желбата моја

Остана неостварена желбата моја
за која работев и живеев ден и ноќ
до крајот на животот мој
верен сопатник да ми бидеш

Тоа беше желбата моја

Сакав зборовиве од песнава моја
да допрат до дното на душата твоја
да ги разбрануваат чувствата твои
да се остварат соновите мои

Тоа беше желбата моја

Сакав да бидеш човек
и само човек
да имаш голема и племенита душа

Д-р Лазар Бабунски,
пензионер од Велес

Афоризми

Од книгата „ПРОРОКОТ“ на Халил Џибран (1883 - 1931)

Се што имате еден ден ќе се раздаде. Затоа, давајте сега, за времето на давањето да ви припадне вам, а не на вашите наследници.

Децата се синови и ќерки на копнегот на животот по самиот себе.

Можете да се обидувате да бидете како вашите деца, но не и да барате да бидат како вас.

Животот му дава на животот – додека вие, што се сметате за даватели, сте само сведоци.

Душите на децата живеат во куката на утрешнината, која родителите не можат да ја посетат ни во соништа.

На децата можете да им ја дадете својата љубов, но не и своите мисли, бидејќи тие имаат сопствени мисли.

Давате само трошки ако давате од своето богатство. Кога од себе давате, вистински давате.

Вашето богатство се работи кој ги чувате од страв да не ви затребаат за утре.

Добро е да се даде кога некој моли, но подобро е да се даде незамолен.

Примателите не треба да прифаќаат товар на благодарност, за да не си стават јарем на себе и на оној што дава.

Кога работите, вие сте флејта низ чие срце шепотот на часовите се претвора во музика.

Држетејќи се до работата, вистински го скакате животот.

Работата е љубов што станува видлива.

Радоста е разоткриена тага.

Избор: М. Серафимовски

И приоѓа млад човек на убава атрактивна девојка и вели:

– Татко ми е многу стар и пред умирање. За неколку месеци ќе станам многу богат, омажи се за мене!

Девојката му побара визит карта. По неколку дена му станала макеа!

* * *

На некој коктел една жена и вели на својата пријателка:

– Зошто го носиш прстенот на погрешен прст?

– Затоа што сум се омажила за погрешен човек!

* * *

Внуцот го прашува деда си:

– Дедо дали е точно дека во некој замји во Африка момчето не ја запознава невестата пред да се охени?

– Тоа е така внучко во сите земји! Јас ја запознав баба ти каква е дури отпосле.

* * *

Го прашува синчето татка си:

– Тато зошто си се охенил со мама?

Мажот ја погледнал жената и одговарил:

– Гледаш ли не само мене што не ми е јасно, туку и на детето не му е!

КРСТОЗБОР

Пензионер плус	Наша којичка (фотос)	Грубо сексуалство	Биба Додска	Ломо- тенце	Изварување	Чај	Град во северна Кореја
Ал							
Стомак (мед)							
Макарска				Живеј Вид платно			
Ампер		Београдски владетелски на поседот Хемина					Калиум Стера од Верзи
Франц, Писател Едмон							Вид тестено јадове
Енд		Томис Аркоски Индомелска агенција		Метувародна боксерска организација Соинката		калорија Александар Опарин	
Вид платно		Александар Спарви Хемаски елемент		Лига, уредје Народни тимчи			
Автомак за Дубровник		Револуцио- нерот Дуков Игор Остриј				Пристаниште во Израел Женско имче	
Таин							Согласка и самогласка Могународни вотчиј сојуз
Грам	Гл. град шаканица Виз овоџије				Калифорнијум Петка (разг.)		серник Писателот старова
Иниција- тијативни Одбори		Умствен Химии		Бог на шко- дливоста кај фениките „Туберкулоза“			Магновачар
Радикативен хемиски елемент							
Пејачи на јудачки пе- сими во старија			Шведска полупуша Тона			Амадео ангарад Алт	
Најчудна количина смертија				Калијум		Исафија- ана кратенка та Ангола	

Човекот, змијата и лисицата

Си одел некој човак преку планина, со торба на рамо и стап во рацете. Патем наишол на змија, што овчарите ја врзале на едно дрво за да ги заштитат од неа стадата.

– Кутро животинче – се сожалил селанецот и неразмислувајќи ја одврзал змијата. Но штом малку се созела змијата, скокнала и му се замотала околу вратот и почнала да го дави. Човекот исплашен и рекол:

– Зошто правиш така? Јас те одврзув, а ти вака ми враќаш!
– Таков ми е табиетот – одговорила змијата.

Во тоа време поминала лисицата, па човекот и змијата и кажале што се случило и ја замолиле таа да пресуди.

– Не можам така лесно да пресудам! Со свои очи морам да видам сè точно како било!

Човекот зел ја врзал змијата за дрвото. Тогаш лисицата рекла:

– Сега змијо ако можеш одврзи се и дави го селанецов, а ти човеку оди си по патот и не си ја зимај бељата пак да се сожалуваш и да ја пушташ! Знаеш веќе како враќа змијата за добрината што ќе и се направи!

Шпанска народна приказна

Традиционална средба на пензионерките во Тетово

Во организација на Активот на жените пензионерки на Здружението на пензионерите во Тетово, во ресторантот „Електра“ се одржа традиционална средба на 450 пензионерки од Гостивар, Дебар, Кичево, Охрид, Ресен, Битола, Прилеп, Тетово, Кавадарци, Велес, Штип, Kochani, Кратово, Крушево и од скопските

здруженија Гази Баба, Карпош – Тафталиче и Горче Петров 1 и 2. Пригодно средбата ја отвори Софија Симовска, претседателка на тетовскиот Актив на жените пензионерки, а претседателот на СЗПМ Душко Шурбановски зборуваше за значењето на овие средби пожелувајќи им на сите присутни добро здравје и распо-

ложение. На пензионерките и на гостите добредојде во Тетово им посака новиот градоначалник Санди Беџети, изразувајќи голем респект кон пензионерската популација и оддавајќи почит кон сето она што тие го создале за помладите генерации, за градот и за нашата земја. При тоа отворено вети дека соработката со Здружението на пензионерите постојано ќе се зајакнува, посебно во решавањето на проблемите што

„Томина недела“ во Виница

Традиционалната манифестација „Томина недела“ и годинава мина во знакот на негувањето на обичаите, на песната, на играта и на дружењето. На 9 мај во ресторантот „Слив“ се дружеа околу 350 пензионерки и пензионери од Kochani, Богданци, Пехчево, Струга, Свети Николе, Кратово, Крива Паланка, Македонска Каменица, Радовиш, Дојран и Виница. Манифестацијата со приготвена реч ја отвори Младен Петров, претседател на Здружението на

пензионерите во Виница, а Денот на победата и на Европската унија им го честита Душко Шурбановски, претседател на СЗПМ, додека за активностите на Активот на жените-пензионерки зборуваше Милица Костадинова, член на Собранието на СЗПМ.

Музичката група „Компас“ со исполнение на стари македонски песни

создаде добро расположение, а првото оро го поведе 90-годишниот Игнат Јорданов, пензионер од Блатец.

Активот на жените пензионерки од Виница при крајот на април организираше и екскурзија до Битола и Крушево. При тоа околу 110 пензионерки го посетија локалитетот Хераклеа, музејот на Кемал Ататурк и Широк сокак, посебно беа импресионирани од убавините на градот на Крушевската република, а со посета на гробот на Тоше Проевски и на црквата Св. Преображение дадоа почит на македонската музичка легенда.

Д. А.

ФОТО ВЕСТИ

Здружението на старосни и семејни пензионери од Крива Паланка деновиве успешно организираше дводневна екскурзија до Врњачка Бања, Република Србија. Патом со звучите на гајда, кавал и песна беа посетени и Врањска Бања, Ниш, Алексинац, Крушевач и Трстеник. Посебно доживувањето беше разгледувањето на убавините на Врњачка Бања, на изворите на лековитата вода и на цветните алеи, како и на сместувачките капацитети. Посебно за поздравувањето беше другарувањето меѓу пензионерите и нивното задоволство од претстојот во оваа бања со светско значење.

За оваа екскурзија владееше големо интересирање меѓу кривопаланечките пензионери.

Арсен Илиевски

Средба и во Радовиш

Во присуство на претседателот на СЗПМ Душко Шурбановски и други гости и на пензионерки и пензионери од здруженијата на пензионерите од „Кисела Вода“ – Скопје, Штип, Горче Пет-

ров, Пехчево, Кратово, Неготино и од градот домакин, на 16 мај во ресторантот „Шампион“ се одржа традиционална средба на дружење, размена на искуства и игра.

Отварајќи ја средбата претседателот на Здружението на пензионерите на Радовиш Конче Јован Ефтимов изрази задоволство што традицијата на ваквите средби продолжува и дека се когаш се создава пријатна атмосфера.

Поздравувајќи ја оваа манифестација во име на СЗПМ потпретседателот Чедо Георгиевски истакна дека ваквите средби што ги организираат активите на жените пензионерки на здруженијата на пензионерите придонесуваат не само за збогатување на соработката во третото добра, тука и за создавање на мигови на среќа и радост.

Престојот во Радовиш беше искористен и за посета на значајни знаменитости, меѓу кои и храмот „Света Троица“.

А.Д.

се во надлежност на локалната самоуправа. Градоначалникот го поздрави дружењето, со желба пензионерите да го сочуват своето здравје, бидејќи се уште се потребни за помладите генерации.

Организацијата на средбата беше на потребното ниво, а заедничкиот ручек мина со добра музика и општа веселба на сите учесници.

Светозар Димовски

Културен живот на пензионерите

Во Здружението на пензионери во Штип забрзано се одвиваат подготовките за претстојната регионална ревија на песни, музика и игри. Хорот „Пензионерски цветови“ под стручното раководство на Миле Серафимов. Хорот ги усвршува песните со кои ќе настапи на концертот на Штипско културно лето и Регионалните музички средби на пензионерите. Не помали се активностите и подготовките и на „Трио Веселинови“ со оркестарот на народни инструменти, кои неодамна учествуваа на изворниот фестивал во село Ораовица Радовишко. Исто така во тек се и подготовките за спортските натпревари. Спортот го раздвижува телото, музиката го пои духот со убавина, а дружењето во природа го обновува и телото и духот, па сето ова заедно го продолжува животот во третото добра.

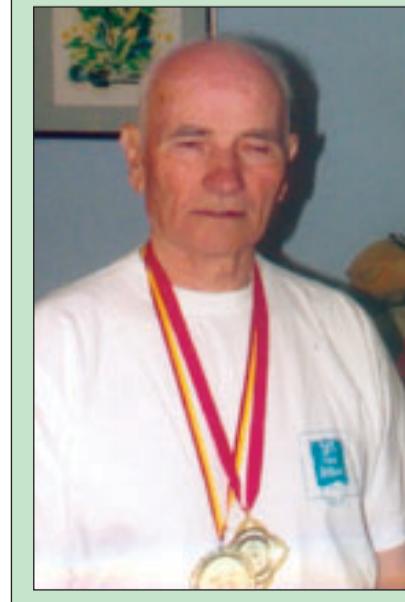
Ц. С.

Пензионери – спортисти

Спасе Тасески меѓу најдобрите спортисти во Охрид

Пензионерот Спасе Тасески од поодамна е познат долгогодишен спортист во Охрид, не само меѓу охридани, туку и меѓу 10-те илјади пензионери. Уште во времето кога работеше во поранешна „Охридска трговија“ успешно се занимаваше со спорт. Учествувал на многу спортивни натпревари на општински, регионални и републички натпревари, како претставник на Општинскиот сојуз на спортови од Охрид.

Тасески, има освоено многу медали, благодарници и признања. Најдобри резултати има постигнат во стрелашто. Сво-

евремено бил меѓу најдобрите стрелци со воздушна пушка во Република.

Како активен спортист до 1992 година во стрелаштво има освоено две златни медали и три бронзени. Во тоа време бил и активен член на Стрелачкиот сојуз на Македонија. Од 1992 година, Тасески продолжил да се занимава со спорт, но како пензионер на пензионерските натпревари во стрелаштво. Учествувал на повеќе Републички спортивни игри во дисциплините: стрелашто и пикадо, каде што освојувал медали.

Така, во 2006 година, Тасески на 11-те Републички натпревари на пензионерските спортивни игри во Крани – Ресен го освои златниот медал во пикадо. Неговите одлични резултати придонесуваат охридските пензионери – спортисти да се вбројуваат меѓу најдобрите во Република.

Од Здружението на пензионерите, Спасе Тасески беше избран меѓу најдобрите спортисти – пензионери во 2006, 2007 и 2008 година и како резултат на тоа беше предложен меѓу десетте кандидати за спортист на годината на Охрид во 2008 година, но манифестацијата не се одржа од финансиски причини.

К. Спасески